

Nota voor burgemeester en wethouders

Team
DEV-FC

Onderwerp

Regio Stedendriehoek jaarrekening 2019 en begroting 2021

1- Notagegevens		2- Bestuursorgaan	
Notanummer	2020-000676	☒ B & W	28-04-2020
Datum	28-04-2020	☐ Raad	--
Programma:		☐ Burgemeester	--
01 Burger en bestuur		College van B & W	
Portefeuillehouder Weth. Walder		- Burgemeester	- Weth. Grijsen
		- Weth. De Geest	- Weth. Verhaar
		- Weth. Walder	- Weth. Rorink

Besluitenlijst	d.d.	d.d.	d.d.
☐ Akkoordstukken	--	☒ Openbaar	28-04-2020
		☐ Besloten	--

Routing	d.d.	par.	
programmamanager	22-04-2020	☐ adj.secr.	--
Regiemanager	22-04-2020	☒ gem.secr.	23-04-2020
burgemeester	23-04-2020	BIS Openbaar	
		Status	Definitief 2020-04-29

Bijlagen

B & W d.d.: 28-04-2020

Besloten wordt:

- 1 Kennis te nemen van de door het bestuur van de Regio Stedendriehoek aangeboden jaarrekening 2019 die ter kennisname aan de gemeenteraad wordt aangeboden en waarin de gemeenteraad de mogelijkheid wordt geboden een zienswijze te geven op de begroting 2021 van de Regio Stedendriehoek;
- 2 de gemeenteraad voor te stellen geen zienswijze op de begroting 2021 van de Regio Stedendriehoek uit te brengen;
- 3 het raadsvoorstel en ontwerp-raadsbesluit over de begroting 2021 van de Regio Stedendriehoek vast te stellen;
- 4 de stukken aan te bieden aan de Raad;
- 5 direct na het raadsbesluit en onder de voorwaarde dat de gemeenteraad het voorstel van het college overneemt geen zienswijze in te dienen bij het bestuur van de Regio Stedendriehoek en een brief te sturen waarin wordt gemeld dat de gemeenteraad geen zienswijze wenst in te dienen en aldus er blijk van geeft in te kunnen stemmen met de begroting 2021 van de Regio Stedendriehoek;
- 6 de nota en het besluit openbaar te maken.

Financiële aspecten:

Financiële gevolgen voor de gemeente?	Nee
Begrotingswijziging	Nee

Voorstel openbaarmaking conform Wet Openbaarheid Bestuur (Wob)

- De nota en het besluit openbaar te maken
- De nota en het besluit openbaar te maken vergezeld van bijgaand persbericht
- De nota en het besluit openbaar te maken nadat
- De nota en het besluit openbaar te maken, behalve...

Het besluit openbaar te maken, maar niet de nota, gelet op artikel:

De nota en het besluit niet openbaar te maken, gelet op artikel:

Kennisgeving/ Bekendmaking Awb

Kennisgeving (publicatie) conform Awb

Nee

Bekendmaking conform Awb

Nee

ADVIESRADEN:

Moet een van de adviesraden gehoord worden of op de hoogte gesteld?

Nee

Toelichting

Inleiding

Het dagelijks bestuur van de Regio Stedendriehoek heeft de jaarrekening 2019 en de ontwerpbegroting 2021 van de Regio Stedendriehoek aangeboden aan de gemeenteraden van de Regio Stedendriehoek. Conform de Wet gemeenschappelijke regeling (artikel 34 en 35) en de gemeenschappelijke regeling Regio Stedendriehoek is de jaarrekening 2019 van de Regio Stedendriehoek ter informatie aan de gemeenteraad gebracht en wordt de gemeenteraad in de gelegenheid gesteld eventueel een zienswijze in te dienen op de ontwerp begroting 2021 van de Regio Stedendriehoek.

Beoogd resultaat

Het bieden van de mogelijkheid aan de gemeenteraad een zienswijze op de ontwerp begroting 2021 van de Regio Stedendriehoek in te dienen. Voorstel aan de gemeenteraad is om geen zienswijze in te dienen en aldus in te stemmen met de ontwerp-begroting 2021 van de Regio Stedendriehoek.

Kader

De Wet Gemeenschappelijke Regelingen (artikel 34 en 35) en de gemeenschappelijke regeling.

Argumenten voor en tegen

n.v..t.

Extern draagvlak (partners)

In de regio Stedendriehoek participeren de gemeenten Apeldoorn, Brummen, Deventer, Epe, Heerde, Lochem, Voorst en Zutphen. Zij zullen alle moeten instemmen met de ontwerp-begroting 2021.

Financiële consequenties

Jaarrekening 2019

Het resultaat is €118.527 positief.

Er zal € 56.027 gereserveerd worden voor frictiekosten gerelateerd aan de Regio Deal en de organisatieverandering. Verder wordt er € 40.000 vrijgemaakt als extra budget in 2020 voor Mobiliteit. De resterende € 22.500 is bestemd voor een tweetal projecten die in 2019 gepland waren, maar doorgeschoven zijn naar 2020.

Begroting 2021

De bijdrage 2020 van Deventer voor de regio Stedendriehoek was €276.206 en wordt op basis van de inwoneraantal €285.588 in 2021 (incl. loon- en prijscompensatie).

Aanpak/uitvoering

Met een raadsvoorstel en ontwerp raadsbesluit de gemeenteraad voor te stellen geen zienswijze in te dienen. Na besluitvorming met een brief het bestuur van de Regio Stedendriehoek op de hoogte te brengen.

RAADSVOORSTEL

Onderwerp Regio Stedendriehoek jaarrekening 2019 en begroting 2021

Agendapunt

Voorstelnummer

Team

2020-000676

DEV-FC

Portef.houder

BenW-besluit d.d.:

Weth. Walder

28 april 2020

Voorstel

1. Kennis te nemen van de door het bestuur van de Regio Stedendriehoek aangeboden jaarrekening 2019 en de mogelijkheid die gemeenteraad wordt geboden een zienswijze te geven op de ontwerpbegroting 2021 van de Regio Stedendriehoek;
2. Geen zienswijze in te dienen op de ontwerpbegroting 2021 van de Regio Stedendriehoek en het college van Burgemeester en wethouders te verzoeken het bestuur van de Regio Stedendriehoek daarvan op de hoogte te brengen.

Kern van het raadsvoorstel

Het Dagelijks Bestuur van de Regio Stedendriehoek heeft de jaarrekening 2019 en de ontwerpbegroting 2021 van de Regio Stedendriehoek aangeboden aan de gemeenteraden van de Regio Stedendriehoek. Conform de wet gemeenschappelijke regelingen (artikel 34 en 35) en de gemeenschappelijke regeling Regio Stedendriehoek is de jaarrekening 2019 van de Regio Stedendriehoek ter informatie aan de gemeenteraad gebracht en wordt de gemeenteraad in de gelegenheid gesteld een zienswijze in te dienen op de ontwerpbegroting 2021 van de Regio Stedendriehoek.

Beoogd resultaat

Vaststelling van de ontwerpbegroting 2021 van de Regio Stedendriehoek door het bestuur van de Regio Stedendriehoek voor 1 augustus 2020 zodat het bestuur van de Regio Stedendriehoek de begroting binnen de wettelijke termijn kan aanleveren bij Gedeputeerde Staten van de Provincie Gelderland.

Kader

De wet gemeenschappelijke regeling (Wet GR) met name artikel 34 en 35 en de gemeenschappelijke regeling Regio Stedendriehoek.

Argumenten ten behoeve van de raad

Jaarrekening 2019

Volgens de Wet GR stelt het bestuur van de Regio Stedendriehoek de jaarrekening 2019 vast en krijgen de deelnemende gemeenten in de GR de jaarrekening ter informatie.

Ontwerpbegroting 2021

Volgens de wet GR stelt het bestuur van de Regio Stedendriehoek de ontwerpbegroting 2021 vast en krijgen de gemeenteraden de gelegenheid een zienswijze in te dienen in de periode 15 april tot en met 12 juni 2019. Voorstel van het college van B&W is geen zienswijze in te dienen en aldus in te stemmen met de ontwerpbegroting 2021. Vervolgens wordt de begroting ter vaststelling geagendeerd voor de Regioraad van 24 juni 2020.

Agenda Cleantech Regio 2019-2023

De Regio Stedendriehoek wil vol inzetten op de uitvoering van de opgaven uit de Agenda Cleantech Regio en dit vraagt soms een andere werkwijze. Met deze organisatieontwikkeling zijn zij volop bezig en medio 2020 zal duidelijk zijn of er gevolgen zijn voor de begroting van 2021. Dat is nu nog niet helemaal te voorzien. Mocht dat aan de orde zijn dan zult u in de gelegenheid worden gesteld hierop

uw zienswijze kenbaar te maken. De verwachting is wel dat we met deze begroting op hoofdlijnen binnen de gestelde kaders kunnen blijven.

Ketenpartners/ participatie

In de regio Stedendriehoek participeren de gemeenten Apeldoorn, Brummen, Deventer, Epe, Heerde, Lochem, Voorst en Zutphen.

Financiële consequenties

De bijdrage 2020 van Deventer was €276.206 en wordt op basis van de inwoneraantal €285.588 in 2021.

Betrokkenheid van de raad

Met het raadsvoorstel en ontwerp raadsbesluit de gemeenteraad voor te stellen geen zienswijze in te dienen. Na besluitvorming met een brief het bestuur van de Regio Stedendriehoek op de hoogte brengen.

Burgemeester en wethouders van de gemeente Deventer,
de secretaris, de burgemeester,

M.A. Kossen

R.C. König

RAADSBESLUIT

Onderwerp Regio Stedendriehoek jaarrekening 2019 en begroting 2021
Voorstelnummer 2020-000676
Raadstafel d.d. --
Raadsvergadering

De raad van de gemeente Deventer,

Gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 28 april 2020, nummer 2020-000676.

BESLUIT

- 1 Kennis te nemen van de door het bestuur van de Regio Stedendriehoek aangeboden jaarrekening 2019 en de mogelijkheid die de gemeenteraad wordt geboden om een zienswijze te geven op de ontwerp-begroting 2021 van de Regio Stedendriehoek;
- 2 Geen zienswijze in te dienen op de ontwerp-begroting 2021 van de Regio Stedendriehoek en het college van Burgemeester en wethouders te verzoeken het bestuur van de Regio Stedendriehoek daarvan op de hoogte te brengen.

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering van
De raad voornoemd,
de griffier, de voorzitter,

A. Kerver

R.C. König

SAMEN NAAR EEN
SCHONE TOEKOMST

Begroting 2021

Regio Stedendriehoek

Bureau Stedendriehoek
Dagelijks Bestuur 15 april 2020
Regioraad 24 juni 2020

Inhoudsopgave

1. Voorwoord	3
2. Uitgangspunten en kaderstelling	4
3. Begroting 2021: toelichting per programma	
Programma 001 Bestuur en Bureau	5
Programma 002 Agenda Cleantech Regio	7
Programma 004 Mobiliteit	12
Programma 005 Uitvoeringsovereenkomsten	13
Resultaat	14
4. Recapitulatie op programmaniveau en meerjarenperspectief 2021-2024	15
5. Paragrafen	17
5.1 Weerstandvermogen en risicobeheersing	17
5.2 Financiering	18
5.3 Bedrijfsvoering	19
5.4 Verbonden partijen	20
5.5 Rechtmatigheid	20
Bijlagen 2021:	21
1. Taakveldenoverzicht 2021	
2. Producten 2021	
3. Staat van personele lasten	
4. Overzicht reserves en van overheidswege ontvangen gelden	
5. Bijdragen deelnemende gemeenten voor begroting 2021	
6. Balans jaarstukken 2021	
7. Financieel Kader 2019-2022 (vastgesteld 5 juli 2018)	

1. Voorwoord

Samen verder bouwen aan een sterke regio! Dat is waar de acht gemeenten van de Cleantech Regio voor staan. Maar met het schrijven van die woorden is er een nieuwe werkelijkheid ontstaan en zitten we met z'n allen midden in de coronacrisis. Niemand weet wat de gevolgen op de korte en lange termijn zullen zijn, maar zeker is dát ze er zullen zijn. Daarom gaat nu alle aandacht van de gemeenten uit naar deze crisis. Hierin zie je de kracht en veerkracht van de gemeenten terug. Want er wordt, zij het nu op een andere manier, samen met ondernemers en onderwijs keihard gewerkt aan het behoud van onze sterke regio.

Hoe onzeker deze crisis en de toekomst ook zijn, we stellen op dit moment continue bij. Maar we blijven ook vooruitkijken. Daarom is besloten om de Regio Deal die in februari 2020 werd binnengehaald, in te zetten om op korte termijn te investeren in de regio. Geheel aansluitend bij de ontstane noodsituatie. Naast de Regio Deal, die we in samenwerking met de Strategische Board oppakken, blijven we als acht gemeenten in 2021 ook werken aan het realiseren van onze gezamenlijke ambities uit de Agenda Cleantech Regio 2019-2023. Al vraagt de huidige crisis om een andere manier van samenwerken, met elkaar vinden we creatieve vormen om dat te doen.

Een mooi voorbeeld is de RES. Begin maart 2020 is de Concept RES openbaar gemaakt. In 2021 wordt van de regio een definitief bod verwacht. Als regio vinden we het erg belangrijk om inwoners en raadsleden te betrekken bij de RES. Door de coronacrisis vervallen onder meer inspraakavonden, komt er wellicht uitstel en moeten we op zoek naar andere, digitale wegen om toch met elkaar in gesprek te gaan. Andere uitdagingen zijn om wonen in onze regio haalbaar en betaalbaar te houden voor alle doelgroepen, bedrijventerreinen toekomstbestendig te maken en zetten we in op Slimme en schone mobiliteit. Met dit programma stimuleren we inwoners om de fiets te pakken en werkgevers om over te stappen naar een schoon wagenpark. Alles met als doel een substantiële bijdrage te leveren aan CO2-reductie.

Ook lobby heeft onze volle aandacht. Al blijft het door de coronacrisis ook hier zoeken naar de juiste vorm en insteek. In 2021 vinden de verkiezingen voor de Tweede Kamer plaats. Daar kunnen we niet omheen. Onder het motto 'wij willen Nederland slim benutten' zetten we ons als Cleantech Regio bij het Rijk op de kaart. Dat doen we samen met de andere regio's in Oost-Nederland. Daarnaast lobbyen we actief bij het Rijk en de Provincies Gelderland en Overijssel om de Regio Deal op te schalen en juist tijdens de crisis in te zetten op een manier die aansluit bij de ontstane noodsituatie. Ook zoeken we naar mogelijkheden om meer financiering te vinden voor projecten onder de Regio Deal.

De Cleantech Regio is volop in beweging. Ook tijdens de crisis is ons doel een schone, innovatieve en duurzame regio. Daar blijven we ons, zij het op andere manieren, voor inzetten. Het vraagt niet alleen de volle inzet van ons als gemeenten, maar ook om samenwerking met ondernemers en onderwijs. Want alleen samen kunnen we de crisis doorstaan én van onze Cleantech Regio een regio maken die ertoe doet. In tijden van een crisis én in betere tijden.

Met hartelijke groet,

Jeroen Joon

3. Begroting 2021: toelichting per programma

Programma 001 Bestuur en Bureau Stedendriehoek

Budgethouder: Secretaris

Portefeuillehouder: Middelen

Programma: 001

Omschrijving en activiteiten: wat willen we bereiken?

De regionale samenwerking wordt gecoördineerd en gefaciliteerd door een klein bureau (met voornamelijk vanuit de regio gedetacheerde medewerkers) en daarnaast de inzet ('om niet') van eigen capaciteit van de 8 regiogemeenten. Het bureau Stedendriehoek faciliteert de regionale samenwerking en vormt daarmee de verbindende schakel tussen de deelnemende gemeenten en de externe partners in de regio en fungeert daarbij als het "loket" voor nieuwe regionale initiatieven die hun plek krijgen in het werkplan. De regiosecretaris is opdrachtgever voor het werkplan waarin uitvoering gegeven wordt aan onderdelen van de Agenda Cleantech Regio waarvoor de Wgr verantwoordelijkheid draagt en wordt daarbij geadviseerd door de leden van het Strategisch Team. Het Strategisch Team bestaat uit strategische medewerkers van alle gemeenten en de regiocoördinatoren en heeft een belangrijke verbindende functie tussen lokaal en regionaal. Een taak van het bureau is het ondersteunen van de regionale programma's en portefeuilles door programma- en projectondersteuning. Ook Lobby en Strategische Communicatie zijn belangrijke taken van het bureau; deze vinden plaats in nauwe samenwerking met de Strategische Board. Wat betreft de afstemming binnen de 8 regiogemeenten verzorgt het bureau de advisering en ondersteuning van het Dagelijks Bestuur, de Regioraad, de P-beraden en de diverse werkgroepen. Daarnaast verzorgt het bureau de bedrijfsvoeringactiviteiten. Er wordt nauw samengewerkt met het secretariaat van de Board.

Kosten: wat gaat het programma kosten?

omschrijving	rekening 2019	begroting 2020	begroting 2021
Totaal PR Stedendriehoek	46.600	96.747	98.805
Totaal Bureau Stedendriehoek	753.183	791.066	815.724
Totaal Financiering en Resultaat	0	0	0
Totale lasten Bestuur en Bureau	799.783	887.813	914.529

	rekening 2019	begroting 2020	begroting 2021
Bijdrage gemeenten	862.123	887.813	914.529
Totale baten Bestuur en Bureau	862.123	887.813	914.529

Saldo	62.340	-	-
--------------	---------------	----------	----------

Meerjarenperspectief	2022	2023	2024
Lasten	939.521	965.222	991.654
Baten	939.521	965.222	991.654
Saldo	-	-	-

Indicatoren

Taakveld	Indicator	Omschrijving	
0	Formatie	FTE per 1000 inwoners	0,00602
0	Bezetting	FTE per 1000 inwoners	0,00602
0	Apparaatskosten	Kosten per inwoner	1,99
eigen	Budget Agenda	Kosten per inwoner	0,76
eigen	Kosten Bestuur	Kosten per inwoner	0,08
0	Externe inhuur	Kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur	10,84%
0	Overhead	% van de totale kosten	70,20%

Programma 002 Agenda Cleantech Regio

Budgethouder: Secretaris

Portefeuillehouder: Allen

Programma: 002

Omschrijving en activiteiten: wat willen we bereiken?

Op basis van de Agenda Cleantech Regio 2019-2023 werken we effectief en efficiënt samen aan regionale opgaven. Dit vanuit de samenwerking tussen de 8 gemeenten binnen de Wgr en met de Strategische Board en andere partners om ons heen. We voorzien voor 2021 de volgende activiteiten:

Leefomgeving

- Energie / Regionale Energiestrategie (RES)

De concept-RES die in 2020 is ingediend, wordt uitgewerkt naar een definitief bod. In dit proces wordt o.a. aandacht gegeven aan de impact op het netwerk, de aanpassingen die nodig zijn op beleidsniveau en in wetgeving, het vormgeven van financiële participatie, het organiseren van ruimtelijke ateliers, aan gebiedsregie. Participatie en consultatie zijn hoofdingrediënten van het proces. Daarnaast wordt de RES vertaald naar input voor de warmtetransitieviesies van de verschillende gemeenten en naar het omgevingsbeleid. De RES 1.0 wordt medio 2021 ingediend.

Op het gebied van energie worden verder activiteiten verwacht die verwant zijn aan het RES-proces, waaronder bijvoorbeeld het stimuleren van een mogelijke samenwerking van energie coöperaties binnen de Cleantech Regio en het regionaal delen van kennis en expertise op het gebied van de lokale warmtetransitieviesies die in 2021 gereed moeten zijn. Daarnaast wordt vanuit de Wgr bestuurlijke en ambtelijke meedenkkracht geleverd aan de regiegroep Energietransitie onder regie van de Strategische Board.

- Regionaal Programma Werklocaties

Er wordt gewerkt aan de uitvoering van het RPW 2019-2030. Aanvullend op het RPW is (naar verwachting) eind 2020 het plan van aanpak: 'Bedrijventerreinen Cleantech Regio: klaar voor de toekomst!' opgeleverd. Dit plan richt zich op de toekomstbestendigheid van het huidige bedrijventerreinen areaal. Er wordt in 2021 gewerkt aan 4 uitdagingen: 1) de organisatiegraad per bedrijventerrein vergroten als voorwaarde voor progressie op het verduurzamingsvraagstuk; 2) het sluiten van kringlopen op de bedrijventerreinen; 3) ontwikkelen van een duurzame, betrouwbare en betaalbare energievoorziening op bedrijventerreinen (via een Smart (Micro) Grid); en 4) het ontwerpen van financieringsconstructen. Het toekomstbestendig maken van bedrijventerreinen lijkt qua financieringsaanpak op het aardgasvrij maken van woonwijken. De opgedane ervaring in Transform (een project dat tot doel heeft om 40.000 woningen aardgasvrij maken) kan helpen bij het proces van verduurzaming van bedrijventerreinen. Daarnaast wordt, samen met partners van Rijk en provincies, gewerkt aan de ontwikkeling van een ruimtelijk-economische agenda voor de Cleantech Regio.

- Regionale woonagenda

In 2021 werken de regiogemeenten verder aan de herijkte Woonagenda met als doel het realiseren van een blijvend interessante regionale vestigingsplaats, waar alle typen woningen te vinden zijn en flink wordt ontwikkeld in diverse categorieën met een goede verdeling naar verschillende prijsklassen; wonen in deze regio blijft betaalbaar en haalbaar voor alle doelgroepen. De regiogemeenten zijn met concrete projecten bezig voor verduurzaming van bestaand vastgoed. Binnen het programma Transform, een samenwerkingsverband tussen gemeenten Apeldoorn, Deventer, Zutphen en Zwolle, vindt kennisontwikkeling plaats en samenwerking met allerlei partners (bewoners, eigenaren, lokale energiecoöperaties, bedrijven, institutionele beleggers, regio, provincies, rijk) op het gebied van verduurzaming

van bestaande woningen en hoe dit concreet naar uitvoering te brengen. De regio werkt aan heldere kaders met de RES en regionale warmtestrategie.

- **Omgevingsbeleid**

Er komt steeds meer druk op de regionale ruimte. De RES, woningbouw, bedrijventerreinen, mobiliteit: vanuit eigen ambities en vanuit noodzakelijke transitie wordt beslag gelegd op de ruimte in onze regio. Welke impact heeft de druk op ruimte op onze groene, aantrekkelijke leefomgeving? Hoe treden we als 1 overheid op bij de weging van multidisciplinaire vraagstukken? In 2021 wordt vanuit de Omgevingsagenda Oost met verschillende partners vanuit provincies en Rijk o.a. gewerkt aan een ruimtelijk-economische agenda, aan de aanpak van de A1-zone en aan het vraagstuk Eerbeek-Loenen. Daarnaast wordt gewerkt aan de ruimtelijke inpassing van de RES 1.0 en worden de bevindingen uit Kracht van Oost 2.0 verwerkt in de positionering van de Cleantech Regio.

- **Transitie voedsel, landbouw en landschap**

In 2021 wordt verder gebouwd aan duurzame voedselketens en aan agro innovatie gericht op energietransitie en een circulaire voedselvoorziening die ook ons landschap versterkt, onder andere door de uitvoering van de projecten onder de regiodeal en de projecten, gefinancierd vanuit POP-3. In 2021 zetten we de programmatische aanpak voort waarmee we middelen willen genereren voor het versterken van het organiserend vermogen van relevante partijen en door partijen bij elkaar te brengen. In deze aanpak zetten we ook in op het genereren van middelen om projecten te (co)financieren.

Slimme en Schone mobiliteit

Het Programma Slimme en Schone Mobiliteit werkt programmatisch op basis van een meerjarige agenda. Ook de doelstellingen voor bereikbaarheid en Slimme en Schone Mobiliteit hebben een meerjarig perspectief, onder meer door de koppeling met de doelstellingen uit het Klimaatakkoord. De inzet om de doelstellingen te bereiken worden vooral geleverd door de in kind levering van gemeenten. Ook bedrijven leveren inzet in diverse projecten, mede op basis van de Verklaring Schone Mobiliteit en de projecten die samen met bedrijven worden uitgevoerd.

De inzet van gemeenten en bedrijven in de regio worden gebundeld en hierop wordt cofinanciering verkregen van Rijk en provincies. In het programma zijn ook de kosten van aansturing, financiële administratie en communicatie opgenomen. Het programma legt daarmee weinig beslag op de regionale capaciteit. Gelet op de aard van de werkzaamheden (onder meer de toenemende inzet op lobby) en onzekerheid over bijdragen van andere overheden, moet rekening gehouden moeten met een verhoudingsgewijs grotere inzet vanuit de regionale capaciteit op Mobiliteit. Hieronder wordt ingegaan op enkele belangrijke onderdelen voor 2021 zoals we deze nu voorzien. Zoals hierboven aangegeven vergt dit tegelijk een regionale inzet op aansturing/coördinatie, financiën en communicatie.

- **Lobby**

Een goede bereikbaarheid is geen vanzelfsprekendheid, daarom willen we gericht inzetten op het verbeteren van de bereikbaarheid over de weg (o.a. A1, A50, fiets), spoor (o.a. IJssellijn, Berlijnlijn) en water (o.a. bereikbaarheid havens). De bestuurders in het P-Beraad hebben de strategische lobby dossiers verdeeld (meest betrokken gemeenten op een dossier). De meest betrokken gemeenten leveren de (ondersteunende) inzet voor de lobby, de regio faciliteert. Bij de verschillende lobby dossier worden medestanders en stakeholders betrokken.

- **Vlot en veilig fietsen**

In 2012 is de regionale Fietsvisie Stedendriehoek opgesteld. Deze Fietsvisie wordt programmatisch gerealiseerd. Onder Beter Benutten Vervolg is voor de route Apeldoorn-Twello-Deventer een maatregelenpakket uitgevoerd in opdracht van de Wgr regio. In 2020 worden de voorlopige ontwerpen voor de routes Deventer-Gorssel-Eefde-Zutphen en Apeldoorn-Vaassen-Epe opgeleverd. Het doortrekken naar de regio Zwolle is aandachtspunt.

Uitvoering van deze twee routes kan bij besluitvorming over ontwerp en financiering vanaf 2020 plaatsvinden.

- **Werkgeversaanpak**

In deze meerjarige aanpak wordt samen met werkgevers gewerkt aan betere bereikbaarheid en slimme, schone en veilige mobiliteit. De regio biedt hiervoor aanbod aan, zoals een scan, werknemersbijeenkomsten, fietsstimulering, specifieke acties en het delen van best practices. De samenwerking met werkgevers heeft zich de afgelopen jaren verbreed van forenzen naar schone mobiliteit en schoon wagenpark, ITS en logistiek. Het regionale netwerk van bedrijven en andere organisaties is van groot belang om ook de doelstellingen voor schone mobiliteit te behalen. Ook het Rijk ziet dit belang. Vandaar dat hier meerjarige financiële ondersteuning voor is gegeven in het BO MIRT van 2018.

- **Logistiek**

De inzet op logistiek is van verschillende aard. Als het gaat om de transporteurs en logistieke bedrijven is de inzet gericht op het toepassen van ITS (Talking Logistics) en het verschoneren van het transport. Daarnaast zijn er bedrijven en organisaties die veel vervoerbewegingen hebben. Hiervoor is een aanpak op doelgroepen, zoals de zorglogistiek en bestelbussen (vervolg op een scan). Ten derde is de aanpak gericht op de binnenstadslogistiek. De gemeenten Apeldoorn, Deventer en Zutphen hebben de Green Deal Zero Emissie Stadslogistiek ondertekend (zero emissie stadslogistiek in 2025). De regio ondersteunt deze gemeenten met (deskundige) capaciteit voor het opstellen en uitvoeren van een maatregelenprogramma.

- **ITS en Talking Traffic**

De Cleantech Regio is koploper in Nederland op het gebied van Talking Traffic. Verkeer wordt hierbij geoptimaliseerd en er zijn positieve effecten op energieverbruik, CO2 uitstoot en de leefomgeving. In verkeersregelingen kan rekening gehouden worden met de verschillende weggebruikers (fiets, auto, vracht, hulpdiensten). Ook bestaan toepassingen voor laad- en losplekken, brugopeningen, calamiteitsroutes en dergelijke. Van belang is dat de data organisatie goed op orde is. Het ministerie van IenW neemt dit dan ook op in de afspraken in het BO MIRT. Binnen het partnerschap Talking Traffic leidt het delen van data over en weer tot toepassingen en informatiediensten, zoals het optimaliseren van verkeersstromen, beter rekening houden met bepaalde stromen, zoals fietsers, beter gebruik van parkeerplekken en minder zoekverkeer. Activiteiten zijn voorzien in borging van deze nieuwe manier van werken, het installeren van slimme verkeerslichten (i-VRI's) en het implementeren van nieuwe toepassingen.

- **Verbreding A1**

Inzet blijft gericht op de belangenbehartiging van de regio in het project Verbreding A1 Oost (Apeldoorn – Azelo). Naast de verbreding van de eerste fase die nu wordt uitgevoerd, zal dit vooral de aansluitende tweede fase betreffen. In een goed samenspel tussen gemeenten, regio, provincies en rijk zijn mooie resultaten bereikt. Er wordt niet alleen asfalt gelegd, maar ook voorzieningen getroffen en aanpalende maatregelen gerealiseerd die zonder deze gezamenlijke inzet niet opgenomen waren. Ook in 2021 blijft deze regionale betrokkenheid nodig (tweede fase). Vanuit het regionale belang voor de verbreding van het resterende deel naar het westen: het tracé tussen Barneveld en Apeldoorn, neemt de regio deel in het project A1/A30

- **Transferia en overstappunten**

Slimme mobiliteit omhelst het flexibel zijn in vervoer. Alternatieven voor de fossiele auto moeten voorhanden zijn en makkelijk te gebruiken. Dit is aan de orde in grotere transferia (bij snelwegen) maar ook in kleinere overstappunten in wijk en dorp. De regio heeft verkenningen uitgevoerd naar toekomstbestendige transferia voor locaties in Apeldoorn, Deventer en Zutphen. Ook heeft de regio in 2020 een verkenning gedaan naar overstappunten in wijk en dorp. Hierbij bestaat een sterke relatie met OV, aanbod aan deelauto's, aanbod gerelateerd aan zorg en welzijn, fiets en pakketten. Op basis van de verkenning worden in 2020 vervolgstappen opgepakt. Realisatie kan in 2021 vervolgens worden opgepakt.

- **Schone mobiliteit**

Te verwachten is dat het onderdeel schone Mobiliteit meer aandacht zal vergen in 2021, mede gebaseerd op het Klimaatakkoord en afspraken die in BO-MIRT overleggen worden gemaakt tussen Rijk en landsdeel. De opgave voor het reduceren van de CO2 uitstoot voor mobiliteit zijn groot. Deze opgave is eerder al voor de regio geconcretiseerd. In deze eerdere verkenning (2018) is aangegeven dat voor het realiseren van de klimaatdoelen voor Mobiliteit een reductie in de regio minimaal 42 kiloton in 2021 en minimaal 70 kiloton in 2025 moeten bedragen (afhankelijk van beleidsscenario en verloop reductiemaatregelen). De maatregelen uit het regionale programma zijn hierbij doorgerekend op potentieel effect aansluitend bij destijds gehanteerde systematiek van het Klimaatakkoord. Hoewel een significante reductie kan worden bereikt, zijn aanvullende maatregelen nodig en concretisering van de maatregelen voor de periode tot 2025. Onder schone mobiliteit valt ook de inzet op het toepassen van waterstof in mobiliteit. De regio probeert waar mogelijk potentiële exploitanten van tankstations, bedrijven en gemeenten te ondersteunen om dit mogelijk te maken. Onder meer in lobby en ondersteuning bij subsidieaanvragen.

- **Veiligheid**

Te verwachten is dat het onderdeel veiligheid een grotere rol zal gaan spelen in het regionale programma. Het ministerie doet een beroep op regionale samenwerkingen om veiligheid te vergroten, bijvoorbeeld de regionale samenwerking met bedrijven op het gebied van mobiliteit. Te verwachten is dat in het regionaal programma voor 2021 hier meer aandacht voor zal zijn en inzet benodigd is.

NB. De thema's Human Capital en Innovatie zijn belegd bij de board. Vandaar dat deze budgetten conform besluit Dagelijks Bestuur ook in 2021 gereserveerd worden voor activiteiten van de Strategische Board op dit thema.

Human Capital

In 2021 wordt het Actieplan Human Capital uitgevoerd dat zich richt op alle relevante sectoren in ons werkgebied, van zorg, leisure en logistiek tot ICT, techniek en retail. Ook zijn nadrukkelijk alle beroepen en groepen werkenden in beeld, van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt tot specifiek gekwalificeerde hoger opgeleiden. Belangrijk onderdeel van het Actieplan is de programmaliijn Cleantech Werkt uit de regiodeal. In aansluiting op de opgaven in onze regio (en daarmee de Agenda Cleantech Regio) richt de voorziene inzet zich vooral op het vergroten van technisch geschoold personeel (op alle niveaus) en creëren van een rijkere leerregio waarin onderwijs en bedrijfsleven de handen nog meer ineensteken.

Innovatie

In 2021 staat naar verwachting de uitvoering van de regiodeal centraal in de activiteiten van de Strategische Board. Onder de programmaliijn transitieprong circulaire en energiesystemen vallen innovatieve projecten op het gebied van waterstof, energy backbone A1, biogashub en gelijkstroom. Maar ook circulair ondernemen, energie-inventarisatie en balancerings op bedrijventerreinen en de doorontwikkeling van een agro-innovatielab.

Kosten: wat gaat het programma kosten?

omschrijving	rekening 2019	begroting 2020	begroting 2021
Innovatie	30.250	33.557	34.497
Sociaal Kapitaal	30.250	33.557	34.497
Bereikbaarheid	115.132	109.045	112.098
Leefomgeving	43.834	78.300	80.492
Algemeen	71.949	73.107	75.153
Totale lasten Agenda	291.415	327.565	336.737
	rekening 2019	begroting 2020	begroting 2021
Bijdrage gemeenten agenda	318.643	327.565	336.737
Reserve Overlopende Projecten 2018	28.959		
Totale baten Agenda	347.603	327.565	336.737
Saldo	56.188	-	-
Meerjarenperspectief	2022	2023	2024
Lasten	345.492	354.475	363.691
Baten	345.492	354.475	363.691
Saldo	-	-	-

Programma 3 Subsidiestromen is niet opgenomen, momenteel is dit niet in gebruik.

Programma 004 Mobiliteit

Budgethouder: Secretaris

Portefeuillehouder: Slimme en schone mobiliteit

Programma: 004

Omschrijving en activiteiten: wat willen we bereiken?

Het programma Mobiliteit is een omvangrijk programma. We verantwoorden hier subsidiestromen die te maken hebben met Mobiliteit. In dit programma werken overheden en bedrijfsleven samen aan innovatieve maatregelen om de bereikbaarheid op de drukste verkeerspunten te verbeteren. Voor de financiering voor de periode 2021 en verder is het BO-MIRT van belang. Dit vindt plaats in november 2020. De regio bereidt samen voor met het ministerie van IenW en de provincies. Voor de gesprekken rondom het BO-MIRT neemt de Cleantech Regio het meerjarige programma Slimme en Schone Mobiliteit als uitgangspunt.

Kosten: wat gaat het programma kosten?

omschrijving	rekening 2019	begroting 2020	begroting 2021
Beter Benutten vervolg	0		pm
Slim en Schoon	1.256.731		
Fiets	231.000		
Mobiliteit/BO-MIRT			
Totale lasten Mobiliteit	1.487.731	-	-

	rekening 2019	begroting 2020	begroting 2021
Beter Benutten vervolg	0		pm
Slim en Schoon	1.256.731		
Fiets	231.000		
Mobiliteit/BO-MIRT			
Totale baten Mobiliteit	1.487.731	-	-

Saldo	0	-	-
--------------	----------	----------	----------

Meerjarenperspectief	2022	2023	2024
Lasten	-	-	-
Baten	-	-	-

Saldo	-	-	-
--------------	----------	----------	----------

Programma 005 Uitvoeringsovereenkomsten

Budgethouder: Secretaris

Portefeuillehouder: Allen

Programma: 005

Omschrijving en activiteiten: wat willen we bereiken?

Uitvoeringsovereenkomsten zijn projecten waarbij een gedeelte van de kosten door de regiogemeenten gefinancierd worden middels cofinanciering en de rest via een andere overheid, zoals provincie(s). De lopende uitvoeringsovereenkomsten zijn of worden in 2020 afgerond. Op dit moment zijn er geen signalen dat er in 2021 nieuwe uitvoeringsovereenkomsten gaan lopen. Inzet voor 2021 wordt de Regio Deal, die niet via deze begroting loopt.

Kosten: wat gaat het programma kosten?

omschrijving	rekening 2019	begroting 2020	begroting 2021
Slimme en Schone Mobiliteit	80.721	pm	pm
Toekomstbestendige binnensteden en levendige dorpskernen	185.913	pm	0
Storting Vooruit Ontvangen Bedragen	98.041		
Totale lasten Agenda	364.674	-	-

	rekening 2019	begroting 2020	begroting 2021
Bijdragen gemeenten Uitvoeringsovereenkomsten	104.467		
Bijdragen provincies Uitvoeringsovereenkomsten	188.140	pm	pm
Bijdrage ROP 2016 tbv UOVK S&SM	72.067	pm	pm
Totale baten Agenda	364.674	-	-

Saldo	0-	-	-
--------------	-----------	---	---

Meerjarenperspectief	2022	2023	2024
Lasten	-	-	-
Baten	-	-	-
Saldo	-	-	-

Resultaat 2021

omschrijving	rekening 2019	begroting 2020	begroting 2021
Diverse kleine nadelen/afroondingsverschillen			
	0	-	-

omschrijving	rekening 2019	begroting 2020	begroting 2021
	-	-	-

Saldo	-	-	-
--------------	---	---	---

Gerealiseerd saldo	118.527	-	-
---------------------------	----------------	---	---

Mutaties reserve: onttrekkingen Overlopend projectbudget	0		
--	---	--	--

Mutaties reserve: vrijval ten gunste van saldo	0		
--	---	--	--

Gerealiseerd resultaat	118.527	-	-
-------------------------------	----------------	---	---

<i>Voorstel reservering reserve OP</i>	<i>118.527</i>		
--	----------------	--	--

Saldo na bestemming reserves	-		
-------------------------------------	----------	--	--

Meerjarenperspectief	2021	2022	2023
----------------------	------	------	------

Lasten	pm	pm	pm
--------	----	----	----

Baten	pm	pm	pm
-------	----	----	----

Saldo	-	-	-
--------------	----------	----------	----------

4. Recapitulatie op programmaniveau en meerjarenperspectief

prog	** betreft inwonerafhankelijke lasten	rekening 2019		begroting 2020		begroting 2021	
		lasten	baten	lasten	baten	lasten	baten
	Public relations **	46.600	94.807	96.747	96.747	98.805	98.805
	Bureau Stedendriehoek **	753.183	767.316	791.066	791.066	815.724	815.724
	Fin en resultaat	0	0	0	0	0	0
001	Totaal Bestuur en Bureau	799.783	862.123	887.813	887.813	914.529	914.529
	Agenda Stedendriehoek **	291.415	347.603	327.565	327.565	336.737	336.737
002	Totaal Agendabudgetten	291.415	347.603	327.565	327.565	336.737	336.737
	Totaal project Beter benutten Vervolg	0	0				
	Totaal Slim en Schoon	1.256.731	1.256.731				
	Totaal Fiets	231.000	231.000				
004	Totaal Mobiliteit	1.487.731	1.487.731	pm	pm	pm	pm
	Totaal Uitvoeringsovereenkomsten	364.674	364.674	0	0	0	0
	Geraamd totaal saldo baten en lasten	1.091.198	1.209.726	1.215.378	1.215.378	1.251.266	1.251.266
	Resultaatrekening						
	Resultaat exploitatie voor bestemming		118.527				
	- storting Overlopend projectbudget (OP)	118.527					
	- ontrekking Overlopend projectbudget						
	Totaal mutaties reserves	118.527	0	0	0	0	0
	Geraamde resultaat		0	1.215.378	1.215.378	1.251.266	1.251.266

De ** staan voor de inwonersafhankelijke kosten welke via de gemeentelijke bijdrage in rekening worden gebracht bij de regiogemeenten. Deze bedragen in 2021 € 1.251.266.

Meerjarenperspectief 2021-2024

** betreft inwonerafhankelijke kosten	begroting 2021		begroting 2022		begroting 2023		begroting 2024	
	lasten	baten	lasten	baten	lasten	baten	lasten	baten
omschrijving								
Public Relations **	98.805	98.805	100.821	100.821	102.881	102.881	104.987	104.987
Bureau Stedendriehoek **	815.724	815.724	838.700	838.700	862.341	862.341	886.667	886.667
Totaal Bestuur en Bureau	914.529	914.529	939.521	939.521	965.222	965.222	991.654	991.654
Agenda Stedendriehoek **	336.737	336.737	345.492	345.492	354.475	354.475	363.691	363.691
Totaal Agenda Stedendriehoek	336.737	336.737	345.492	345.492	354.475	354.475	363.691	363.691
Totaal Mobiliteit	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal Uitvoeringsovereenkomsten	0	0	0	0	0	0	0	0
Geraamd totaal saldo baten en lasten	1.251.266	1.251.266	1.285.013	1.285.013	1.319.697	1.319.697	1.355.345	1.355.345
Mutatie reserves								
Totaal mutaties reserves	0	0	0	0	0	0	0	0
Geraamde resultaat	1.251.266	1.251.266	1.285.013	1.285.013	1.319.697	1.319.697	1.355.345	1.355.345
		+ pm		+ pm		+ pm		+ pm

De meerjarige bijdrage per gemeente op basis van de inwoneraantallen van deze begroting is als volgt:

Bijdrage per gemeente (obv inwoners B 2020)				
	2021	2022	2023	2024
Apeldoorn	465.033	479.048	493.496	508.392
Brummen	59.385	61.175	63.020	64.922
Deventer	287.176	295.830	304.753	313.951
Epe	95.231	98.101	101.060	104.110
Heerde	53.274	54.879	56.534	58.241
Lochem	96.463	99.371	102.368	105.457
Voorst	70.365	72.486	74.672	76.926
Zutphen	136.724	140.844	145.092	149.472
Totaal	1.263.651	1.301.734	1.340.995	1.381.471
per inwoner	2,87	2,96	3,05	3,14

Het bedrag 2021 is exclusief de ramingen voor de Uitvoeringsovereenkomsten: hiervoor gelden specifieke financiële afspraken per overeenkomst. De bijdragen hiervoor staan los van de jaarlijkse bijdrage aan de exploitatie. De projecten onder Mobiliteit betreffen subsidieprojecten waarin ook cofinanciering door derden is begrepen. Ook deze staan los van de jaarlijkse gemeentelijke bijdrage.

De bijdrage per inwoner in 2021 voor de exploitatie bedraagt € 2,87.

5. Paragrafen

5.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

In deze paragraaf wordt de relatie gelegd tussen weerstandscapaciteit (in hoeverre beschikt de regio over middelen en mogelijkheden om niet begrote kosten te dekken) en de risico's waarvoor geen financiële voorzieningen zijn gevormd of die niet tot afwaardering van activa hebben geleid en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot het balans totaal of de financiële positie.

Daarnaast wordt een inventarisatie gemaakt van de risico's die bekend zijn evenals de elementen waarmee tegenvallers bekostigd zouden kunnen worden. Hierbij moet gedacht worden aan algemene reserves maar ook aan stille reserves. Bij gemeenten wordt hierbij ook de onbenutte belastingcapaciteit betrokken, maar dit middel kent de regio niet. Indien onverhoopt zich een situatie voordoet waarbij dusdanige onvoorziene "schades" optreden die niet uit regionale middelen voldaan kunnen worden zal een beroep gedaan moeten worden op de deelnemende gemeenten.

Weerstandscapaciteit:

De regio kent geen algemene reserves. Wel is sprake van 3 bestemmingsreserves, te weten:

- reserve eenmalige bestedingen;
- reserve rente-egalitatie;
- overlopend projectbudget.

Bij het vaststellen van de jaarrekening 2018 is besloten tot vrijval van de reserves Eenmalige bestedingen en Rente, als inzet voor de regionale OV-visie en cofinanciering voor de uitvoeringsovereenkomst Slimme en Schone Mobiliteit. De twee reserves worden na vrijval opgeheven (zie voorstel jaarrekening 2018).

Bij de jaarrekening wordt jaarlijks inzichtelijk gemaakt welke gereserveerde bedragen geheel, dan wel gedeeltelijk zijn ingezet en doet de regio, indien daartoe budget en aanleiding is, een voorstel tot reserveren van budget. Via de rapportages worden de uitgaven gemonitord.

Risico's:

Meerdere risicogebieden zijn te benoemen, w.o.:

- risico's als gevolg van eigen besluitvorming (eigen beleid);
- een vrijwillige samenwerking en een light organisatie is succesvol als er voldoende gezamenlijke energie is om dingen voor elkaar te krijgen. Dit geldt ook voor de inzet aan capaciteit (om niet) voor het regionale werk vanuit gemeenten;
- het doen of nalaten van (andere) partijen. Dit kan tot risico leiden. De focus bij het doen of nalaten van andere partijen ligt nu op subsidies die zijn toegekend op basis van cofinanciering. Dit speelt met name bij subsidieprojecten inzake Mobiliteit;
- risico t.a.v. eigendommen. Op dit moment wordt er van uit gegaan dat dit niet of in geringe mate aanwezig is. Risico op eigendommen geldt vooral voor zover de eigendommen niet of niet voldoende verzekerd zijn voor verlies door welke oorzaak dan ook
- autonome risico's; dit zijn risico's waar we zelf geen invloed op uit kunnen oefenen en geen voorziening voor kunnen treffen.

Bedrijfsvoering

Risico's ten aanzien van de bedrijfsvoering zullen zich voornamelijk voordoen in personele sfeer. Vanwege de compactheid van het bureau is er in de loop van de tijd veel kennis en specialisme opgebouwd bij de medewerkers. Bij onverwachte uitval is vervanging dan ook geen makkelijke taak.

De regio is per 1 april 2015 gehuisvest bij de Gemeente Voorst in Twello. Vanaf maart 2020 is in verband met de renovatie van het gemeentehuis de intrek genomen in de tijdelijke locatie van het gemeentehuis aan de Hietweide 20 in Twello. De huidige huurovereenkomst loopt op 31 december 2021 af, in de tweede helft van 2020 wordt de procedure gestart voor de huisvesting na 2021.

Kengetallen

In de vernieuwde BBV wordt ook gemeld dat de kengetallen zoals deze in de jaarstukken zijn opgenomen, ook in de begroting dienen te worden vermeld. Het opstellen van deze begroting t+1 valt gelijktijdig met het opstellen van de jaarstukken t-1. Vanwege deze werkwijze is het voor de regio niet mogelijk om kengetallen te berekenen op begrotingsbasis.

De hieronder opgenomen kengetallen zijn afkomstig uit de jaarstukken 2019:

kengetallen	realisatie '18	realisatie '19
netto schuldquote	-18,71 %	0,18 %
netto schuldquote gecorrigeerd voor alle leningen	-18,71 %	0,18 %
solvabiliteitsratio	5,70 %	8,97 %
grondexploitatie	nvt	nvt
structurele exploitatieruimte	nvt	nvt
belastingcapaciteit	nvt	nvt

Resumé: het weerstandsvermogen van de regio Stedendriehoek is niet groot. Indien onverhoopt op enig moment de regio niet meer aan haar verplichtingen kan voldoen, moet teruggevallen worden op de deelnemende gemeenten. Met het inzetten van de reserves Rente en Eenmalige bestedingen is de "eigen" buffer zo goed als verdwenen.

5.2 Financiering

In deze paragraaf worden de beleidsitems opgenomen m.b.t. het risicobeheer van de financieringsportefeuille. De Wet FIDO en de regeling Ruddo zijn van toepassing. In tegenstelling tot de paragraaf weerstandsvermogen gaat het in deze paragraaf om risico's die wel kwantificeerbaar zijn.

Algemeen

Op 18 december 2014 is een nieuw Treasurystatuut vastgesteld door de Regioraad (Treasurystatuut 2014). Het Treasurystatuut is onder andere gewijzigd vanwege de invoering van het Schatkistbankieren 16 december 2013. De treasuryfunctie beweegt zich bij de regio op de achtergrond. Dat is ook de reden waarom geen gebruik wordt gemaakt van de mogelijkheid om geldleningen te verstrekken.

Schatkistbankieren

Met ingang van 16 december 2013 is het zogenaamde schatkistbankieren ingevoerd voor decentrale overheden. Schatkistbankieren verplicht alle decentrale overheden om hun overtollige (liquide) middelen aan te houden in de schatkist. Kort gezegd: er kan niet meer geshopt worden op de geldmarkt voor een mooie vergoeding voor tijdelijke uitzettingen (deposito e.d.), maar decentrale overheden worden verplicht om hun geld boven het afgesproken percentage aan te houden in de schatkist. Het percentage is vastgesteld op 0,75% van het begrotingstotaal, met een minimum van € 250.000. Dat minimum geldt voor de regio. Het meerdere boven deze € 250.000 wordt automatisch overgeboekt/afgeroomd naar de schatkistrekening van de regio. Automatisch aanzuiveren bij saldotekort is op dit moment nog niet mogelijk, de BNG-bank is daarover nog in onderhandeling met het Agentschap.

Kasgeldlimiet:

De kasgeldlimiet geeft het bedrag aan dat maximaal met korte externe middelen mag worden gefinancierd. Indien boven deze limiet wordt gekomen moet overgegaan worden op een vaste geldlening.

De kasgeldlimiet is voor het jaar 2020 bepaald op 8,2% van het begrotingstotaal. Het totaal van deze begroting 2021 bedraagt € 1.263.651 de kasgeldlimiet komt daarbij op € 103.619. De Wet FIDO geeft aan dat voor de kasgeldlimiet een minimumbedrag geldt van € 300.000 (artikel 3, lid 2). Voor de regio heeft deze ondergrens over het algemeen een positieve uitwerking.

	2021	2022	2023	2024
kasgeldlimiet 8,2%	102.604	105.371	108.215	111.138
wettelijke norm kasgeldlimiet	300.000	300.000	300.000	300.000

Renterisiconorm:

De renterisico's op de langlopende financieringsmiddelen wordt ingekaderd door de renterisiconorm. De renterisiconorm is gebaseerd op 20% van de totale begroting. Op basis van de huidige begroting (deze is totaal € 1.263.651) bedraagt de renterisiconorm € 252.730.

Echter, er is een minimumbedrag van € 2.500.000 vastgesteld (zie ook artikel 2, lid 3 Uitvoeringsregeling financiering decentrale overheden). Voor de regio heeft deze wettelijke ondergrens een positieve uitwerking en bij de regio geldt de wettelijke ondergrens.

	2021	2022	2023	2024
renerisiconorm 20%	250.253	257.003	263.939	271.069
wettelijke norm renerisiconorm	2.500.000	2.500.000	2.500.000	2.500.000

Kredietrisicobeheer, relatiebeheer en liquiditeitenbeheer:

De regio heeft een rekening courant bij de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG). Ook de werkrekening voor het schatkistbankieren wordt bij de BNG-bank aangehouden. Daarnaast heeft de regio een schatkistrekening bij het Agentschap (ministerie van Financiën), welke via internet geraadpleegd kan worden.

Administratieve organisatie liquiditeitsfunctie:

De administratie inclusief betalingsverkeer is uitbesteed aan de gemeente Apeldoorn (met eigen procedures). Er wordt voorzien in functiescheiding door Apeldoorn. De interne controle wordt uitbesteed aan een van de regiogemeenten. Er is afgesproken dat dit met ingang van 2018 structureel belegd wordt bij gemeente Apeldoorn. De interne (werk-)procesbeschrijving bij de regio “betalen van een factuur” is gereed.

Informatievoorziening:

De provincie wordt jaarlijks geïnformeerd over de renerisiconorm en de stand betreffende de kasgeldlimiet via de begroting en de jaarrekening.

5.3 Bedrijfsvoering

De bedrijfsvoering ondersteunt de uitvoering van de taken. De paragraaf bedrijfsvoering hoort inzage te geven in de stand van zaken van de bedrijfsvoering en de beleidsvoornemens op dat gebied. Van oudsher worden de onderdelen personeel, informatisering, automatisering, communicatie, organisatie, financieel beheer en huisvesting hieronder begrepen.

Personeel en organisatie:

Het bureau bestaat uit 6,0 fte per 31 december 2019. Alle medewerkers zijn op basis van detachering of inhuur bij het bureau Stedendriehoek aan de slag. De meeste mensen zijn afkomstig van een regiogemeente. Voor deze opzet is gekozen zodat de regio in de toekomst niet langdurig de financiële lasten hoeft te dragen van personeel als gevolg van ontslag en reorganisatie. Er wordt intensief samengewerkt op de secretariaatsfuncties van de regio en de board en er is één centraal communicatieteam gevormd. Vanwege de kleinschalige omvang van het bureau zijn alle medewerkers min of meer specialisten te noemen.

Informatiebeleid en automatisering

Er wordt voornamelijk gebruik gemaakt van de reguliere kantoortoepassingen. Dit volstaat voor de meeste taken. Deze voorzieningen worden afgenomen van de gemeente Voorst. De financiële administratie en controlcyclus worden sinds 2005 verzorgd door gemeente Apeldoorn.

Daarnaast is sprake van een eigen website (www.cleantechregio.nl) waarvan de kosten direct voor rekening van de regio en board komen. Via Extranet (daar kunnen betrokkenen een wachtwoord voor aanvragen) op deze site worden de stukken van alle vergaderplatformen digitaal beschikbaar gesteld.

Wat betreft het digitaal archiveren: daarmee wordt “aangehaakt” bij de gemeente Voorst. Daarbij zijn uiteraard de wettelijk geldende regels voor archivering gewaarborgd.

Per 18 april 2019 kan de regio digitale facturen ontvangen en verwerken. De portal wordt verzorgd door gemeente Apeldoorn. In het proces is de regio zelf verantwoordelijk voor het coderen en accorderen van de facturen, waarvan de processen digitaal zullen verlopen.

Ten aanzien van digitale risico's heeft de regio het voordeel dat er geen uitwisseling met burgers plaatsvindt inzake privacygevoelige gegevens zoals dat bij gemeenten gebeurt. Niettemin is dit een blijvend punt van aandacht, te meer omdat ook de AVG van een ieder vraagt om op een juiste manier met privacygevoelige gegevens om te gaan.

Risicomanagement

Van een alomvattend geheel van “risicomanagement” is geen sprake. Het is de vraag of dit voor een organisatieonderdeel als de regio / i.c. het Bureau Stedendriehoek ook nodig is. Het gaat hierbij om financiële risico's, -veiligheidsrisico's, risico's t.a.v. eigendommen etc. Meerdere van deze risico's zijn in beeld gebracht in

de paragraaf weerstandsvermogen. De regio dient in de komende jaren de aandacht te houden op administratieve organisatie, processen, functiescheiding en mogelijk datalekken, zeker nu de focus zich steeds meer verlegt naar digitaal werken en meer digitale verwerking van stukken.

Huisvesting en vervoer

Het bureau Stedendriehoek is vanaf maart 2020 gehuisvest in het tijdelijk Gemeentehuis aan de Hietweide 20 in Twello. Het huurcontract loopt tot en met 31 december 2021 en is inmiddels opgezegd. Na deze periode zijn er nog geen verplichtingen aangegaan voor huisvesting.

In het kader van duurzaam vervoer kan per 1 april 2018 een elektrische auto voor dienstreizen worden ingezet. De regio en de board delen de kosten voor de huur van deze auto, de auto wordt gehuurd van gemeente Voorst. De overeenkomst is aangegaan voor 3 jaar.

5.4 Verbonden partijen

Het aangaan van banden met een verbonden derde partij gebeurt altijd vanuit het publieke belang. De definitie van verbonden partijen voor een regionaal samenwerkingsverband luidt: verbonden partijen zijn partijen waarmee het samenwerkingsverband een bestuurlijke relatie heeft en waarin zij een financieel belang heeft. Voor de regio is dit niet aan de orde.

5.5 Rechtmatigheid

In het kader van rechtmatigheid dient elk jaar een geactualiseerd normenkader te worden vastgesteld: dit normenkader betreft alle regelgeving waarin de kaders voor het “reilen en zeilen” van de regio worden genoemd, zowel extern (wet- en regelgeving) als intern (zg. eigen verordeningen en regelingen). Het Normenkader wordt elk jaar vastgesteld, voor het jaar 2021 wordt dit normenkader in december 2021/januari 2022 aan de Regioraad voorgelegd.

2011:	Mandaat- en budgethoudersregeling vastgesteld
2014:	Treasurystatuut vastgesteld
2016:	Archiefverordening vastgesteld
2017:	regeling GR Stedendriehoek en actualiseren overige (eigen) regelgeving

In de financiële verordening is opgenomen dat het DB eenmaal per bestuursperiode zorg draagt voor interne toetsing op juistheid, volledigheid en tijdigheid van de bestuurlijke informatievoorziening, rechtmatigheid van de beheershandelingen en op misbruik en oneigenlijk gebruik van regelingen van de regio Stedendriehoek (artikel 6). Het interne controle handboek wordt in 2020 geactualiseerd. De nadruk zal met name liggen op de rechtmatigheid van inkoop en aanbestedingen, op de onderbouwing van de geleverde prestaties en of de factuur derhalve terecht is betaald (inclusief de vraag of facturen eventueel dubbel zijn betaald) en op de juiste boeking van de diverse uitgaven en inkomsten.

In het kader van planning en control ontvangt de Regioraad één maal per jaar een begroting voorafgaand aan het jaar waar deze betrekking op heeft en één maal per jaar een jaarrekening, achteraf over het jaar waar deze betrekking op heeft gehad. Elk jaar wordt hiervoor een planning opgesteld waarbij de termijnen voor verplichte zienswijzen van gemeenten, aanlevering e.d. worden opgenomen. Gedurende het jaar wordt het bestuur geïnformeerd via minimaal 2 rapportages over de stand van de budgetten (per 1 juni en per 1 of 15 oktober (afhankelijk planning)). Indien van toepassing worden eveneens één of meerdere begrotingswijzigingen opgesteld en aangeboden aan het bestuur ter vaststelling.

Bijlagen Begroting 2021

1. Taakveldenoverzicht 2021
2. Producten 2021
3. Staat van personele lasten
4. Overzicht reserves en van overheidswege ontvangen gelden
5. Bijdragen deelnemende gemeenten voor begroting 2021
6. Balans jaarstukken 2021
7. Financieel Kader 2019 tot en met 2022 (vastgesteld RR 5 juli 2018)

Bijlage 1: Taakveldenoverzicht 2021

Taakveld	omschrijving post regio	lasten	baten	lasten	baten
0.1	Kosten Bestuur	2.637			
0.1	Bestuurlijke bijeenkomsten	7.596			
0.1	Accountantskosten	25.876			
0.1	Bestuur				
0.4	Cleantech Regio Monitor	10.655			
0.4	Tekst- en Beeldproducties	26.638			
0.4	Website	6.926			
0.4	Promotie	18.477			
0.4	Salarislasten	631.336			
0.4	Overige personeelslasten	5.162			
0.4	Ondersteuning pers.zaken	1.071			
0.4	Lidmaatschappen/abonnements etc.	1.181			
0.4	Representatie	3.975			
0.4	Kosten werkplek (automatisering, meubilair, kantoorbenodigdheden, dig archief)	96.084			
0.4	Kosten controller en administratie	76.719			
0.5	Kosten betalingsverkeer	195			
0.4	Ondersteuning organisatie				
0.8	Agenda: stelpost Algemeen	75.153			
0.8	Bijdragen gemeenten tbv jaarlijkse exploitatie		1.251.266		
0.8	Overige baten en lasten				
0.10	mutatie reserve				
0.11	resultaat van de rekening van baten en lasten				
0.1	Bestuur en Ondersteuning			989.682	1.251.266
2.1	Verkeer en Vervoer	Agenda: stelpost Bereikbaarheid	112.098		
2.	Verkeer en Vervoer			112.098	
3.1	Economische ontwikkeling	Agenda: stelpost Innovatie	34.497		
3.	Economie			34.497	
6.1	Samenkracht en Burgerparticipatie	Agenda:stelpost Sociaal Kapitaal	34.497		
6.	Sociaal Domein			34.497	
8.1	Structuurplannen en -visies	Agenda: stelpost Leefomgeving	80.492		
8.	Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Stedelijke vernieuwing			80.492	
Totaal begroting 2021			1.251.266	1.251.266	1.251.266

Bijlage 2: Producten 2021

Product 141 Public Relations

omschrijving	rekening 2019	begroting 2020	begroting 2021
Kosten Bestuur	393	2.593	2.637
Bestuurlijke bijeenkomsten	4.127	7.469	7.596
Accountantskosten	12.725	25.037	25.876
Cleantech Regio Monitor	9.856	10.477	10.655
Tekst- en Beeldproducties	496	26.193	26.638
Website	2.730	6.810	6.926
Promotie	16.274	18.168	18.477
Totaal lasten	46.601	96.747	98.805

omschrijving	rekening 2019	begroting 2020	begroting 2021
Bijdragen van gemeenten	94.807	96.747	98.805
Totaal Baten	94.807	96.747	98.805

Saldo	48.206	-	-
--------------	---------------	----------	----------

Meerjarenperspectief	2022	2023	2024
Lasten	100.821	102.881	104.987
Baten	100.821	102.881	104.987
Saldo	-	-	-

Product 142

Bureau Stedendriehoek

omschrijving	rekening 2019	begroting 2020	begroting 2021
Personele lasten			
Salarislasten	581.107	610.872	631.336
Overige personeelslasten	2.788	5.076	5.162
Ondersteuning pers.zaken	0	1.053	1.071
Lidmaatschappen/abonnementen etc.	1.576	1.161	1.181
Representatie	4.039	3.909	3.975
Totaal personele lasten	589.510	622.071	642.726
Werkplek			
Kosten werkplek (dig archief, huur, meubilair, kantoorbenodigdheden)	92.160	94.571	96.084
Totaal werkplek	92.160	94.571	96.084
Control			
Kosten controller/financiële ondersteuning	71.230	74.232	76.719
Rente rekening courant	-1		
Rente kasgeldlening			
Kosten betalingsverkeer (2016 en verder)	284	192	195
Totaal control	71.513	74.424	76.914
Totaal lasten	753.183	791.066	815.724

omschrijving	rekening 2019	begroting 2020	begroting 2021
Bijdragen van gemeenten	767.316	791.066	815.724
Totaal baten	767.316	791.066	815.724
Saldo	14.133	-	-
Meerjarenperspectief	2022	2023	2024
Lasten	838.700	862.341	886.667
Baten	838.700	862.341	886.667
Saldo	-	-	-

Product 420-428 Slimme en schone Mobiliteit (einddatum 31-12-2019)

omschrijving	rekening 2019	begroting 2020	begroting 2021
Campagne vlot en veilig fietsen	226.983		
Werkgeversaanpak	160.455		
Data/ITS	143.406		
Slimme Mobiliteit	107.948		
Multimodaliteit	93.716		
Duurzame verbreding A1	41.350		
E-mobility	187.853		
Logistiek	140.181		
Subsidie SSM algemeen			
- Communicatie	115.749		
- Subsidieadviseur			
- Financieel advies	39.090		
Totale lasten 420-428	1.256.731	-	-
omschrijving	rekening 2019	begroting 2020	begroting 2021
Rijkssubsidie	666882		
Provinciale subsidie (overzicht bijdrage regio)	105.610		
Overige bijdragen van instellingen en personen	242043		
Bijdragen gemeenten	242196		
Totale baten 420-428	1.256.731	-	-
Saldo	0	0	-

Product 429-430 Fiets (einddatum 31-12-2019)

omschrijving/lasten	rekening 2019	begroting 2020	begroting 2021
VO ontwerp snelle fietsroutes	1.049		
Apeldoorn - Deventer herinzet BBV	9.189		
Storting vooruitbetaalde bedragen	220.762		
Totaal lasten 429-430	231.000	-	0
omschrijving/baten	rekening 2019	begroting 2020	begroting 2021
Cofinanciering gemeentes	231.000		
Totaal baten 429-430	231.000	-	0
Saldo	0	0	0

Bijlage 3: Staat met personele lasten

Funcies	Jaarsal. 2019 rekening	Jaarsal. 2020 begroting	Jaarsal. 2021 begroting
<u>Bureau Beleidszaken (vanwege detachering alle kosten incl BTW):</u>			
Secretaris	102.223	129.173	133.500
Projectsecretaris	86.336	62.759	64.861
Projectsecretaris	64.430	64.179	66.329
Projectsecretaris	53.866	51.161	52.875
Manager bedrijfsvoering	70.706	64.767	66.937
Beleidsmedewerker communicatie	59.847	61.564	63.626
Beleidsmedewerker strategisch communicatie/plv	65.767	73.229	75.682
Communicatiemedewerker	43.378	55.106	56.952
Managementassistente	44.971	44.686	46.183
Totaal salarislasten	591.524	606.625	626.946
Met ingang van 2009 zijn de reiskosten inclusief bij de salarislasten: hier wordt het bedrag geïndexeerd	-	4.248	4.390
Totaal salarislasten incl reiskosten (4100)	591.524	610.872	631.336
Totaal salaris (10.4100.142)	591.524	610.872	631.336

Toelichting:

De reiskosten worden samen met de loonkosten in rekening gebracht, omdat dit per persoon nogal fluctueert, staan deze hier op begrotingsbasis apart. Het totaal van de lonen ad € 626.946 en de reiskosten ad € 4.390 staat bij het totaal loonkosten op product 142, namelijk € 631.336.

Bijlage 4: overzicht reserves en van overheidswege ontvangen gelden

De Regio heeft slechts één reserve, de reserve overlopende projecten. Deze wordt gevuld op basis van gelden die overblijven wegens uitgestelde projecten die in het daaropvolgende jaar alsnog uitgevoerd gaan worden. Door de opzet van deze reserve is op dit moment nog weinig te zeggen over de omvang ervan. Dit wordt pas duidelijk met de jaarrekening 2020.

Bijlage 5: Bijdragen gemeenten aan Regiobegroting 2021

		Apeldoorn	Deventer	Zutphen	Brummen	Epe	Lochem	Heerde	Voorst	Totaal
	inwoners 01/01/20	162.022	100.762	47.942	20.735	33.186	33.691	18.589	24.548	441.475
	begroting 2021									
Begroting 2021	lasten									baten
Public Relations	98.805	36.262	22.551	10.730	4.641	7.427	7.540	4.160	5.494	98.805
Bureau Stedendriehoek	815.724	299.372	186.180	88.584	38.313	61.319	62.252	34.347	45.358	815.724
Agenda Cleantech Regio	336.737	123.583	76.857	36.568	15.816	25.313	25.698	14.179	18.724	336.737
Totaal inwonerbijdrage 2021	1.251.266	459.216	285.588	135.881	58.769	94.059	95.490	52.687	69.576	1.251.266
Totaal inwonerbijdrage 2020	1.215.379	447.268	276.206	131.501	57.117	91.593	92.778	51.238	67.677	1.215.379
Totaal inwonerbijdrage 2019	1.180.766	431.834	269.180	128.364	56.064	88.729	90.645	50.355	65.595	1.180.766

In bovenstaand en onderstaand overzicht zijn alleen de kosten opgenomen welke verrekend worden met een inwonerbijdrage.

Bijlage 6: Balans jaarstukken 2019

BALANS PER 31 DECEMBER 2019		bedragen * € 1.000,-	
ACTIVA	Ultimo 2019	Ultimo 2018	
Totaal vaste activa	0	0	
Vorderingen op openbare lichamen	1.181	65	
Uitzettingen in 's Rijks schatkist met rentetypische looptijd korter dan één jaar	123	1.526	
	1.304		1.591
Liquide middelen			
Banksaldi	59	250	
	59		250
Totaal vlottende activa	1.363	1.841	
TOTAAL GENERAAL	1.363	1.841	

BALANS PER 31 DECEMBER 2019		bedragen * € 1.000,-	
PASSIVA	Ultimo 2019	Ultimo 2018	
Eigen vermogen			
Bestemmingsreserve	4	172	
Gerealiseerde resultaat	119	-67	
	122		105
Totaal vaste passiva	122	105	
Overlopende passiva			
Nog te betalen bedragen	289	432	
Van Europese of Nederlandse overheden ontvangen, nog te besteden specifieke uitkeringen	952	1.304	
	1.241		1.737
Totaal vlottende passiva	1.241	1.737	
TOTAAL GENERAAL	1.363	1.841	

Toelichting:

Het is niet mogelijk om een balans op begrotingsbasis af te geven. De regio beschikt niet over materiele vaste activa, de schuld is afgelost: de enige posten die de balans bepalen zijn de overlopende activa en passiva. Een en ander fluctueert nogal met de subsidies die op dat moment door de administratie lopen. De ontwikkeling van deze posten kan zeer grillig verlopen.

Financieel kader 2019 - 2022

Inleiding

In de financiële verordening van de regio Stedendriehoek (Regioraad (RR) 22 juni 2017) is opgenomen dat aan het begin van een bestuursperiode een financieel kader voor de regionale samenwerking wordt voorgelegd. Het vorige kader besloeg de periode 2015-2018, onderliggend stuk betreft de periode 2019-2022. In dit kader liggen afspraken en algemene richtlijnen vast, welke door de regio gehanteerd worden bij het opstellen van de begroting, rapportage en jaarrekening. In de jaarlijks vast te stellen begroting worden de richtlijnen welke gehanteerd zijn bij betreffende begroting nader toegelicht. Dit kader maakt deel uit van de begroting. Algemeen uitgangspunt is dat de begroting en jaarrekening voldoen aan de voorschriften van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) voor provincies en gemeenten.

Indexering

Voor het indexeren van de budgetten kan worden aangesloten bij de algemene indexeringen die voor gemeenten gelden. De basis daarvoor kan worden gevonden in o.a. CAO-akkoorden en overige uitgangspunten zoals die bijvoorbeeld zijn opgenomen in de informatie van het Centraal Plan Bureau (CPB). In praktijk komt het er op neer dat de regio de gemeente Apeldoorn volgt met de vastgestelde indexen.

De loonkostenindex is gebaseerd op de meest recente CAO-akkoord en de meest recente ramingen van het CPB. De materiele kostenindex is gebaseerd op de algemene prijsstijgingen. Voor de huurprijsstijgingen (van de niet-woningen) wordt uitgegaan van de consumentenprijsindex voor alle huishoudens. Indien bekend wordt het gehanteerde percentage van de verhuurder gevolgd.

Uiteraard kan het Dagelijks Bestuur (DB) besluiten (gedeeltelijk) van indexatie af te zien.

Jaarlijks zullen bijstellingen volgen en ook in meerjarenperspectief worden vertaald. De indexering geeft, ook in meerjarenperspectief, een beeld van de besteedbare budgetten op. De regio krijgt daarmee een realistisch financieel kader om binnen dat kader (budgetten) de taken uit te voeren, over te rapporteren en zo nodig bij te sturen.

Onderscheid reguliere exploitatiebudgetten en budgetten voor projecten benoemd binnen de Agenda

De begroting van de regio bestaat uit budgetten voor de reguliere exploitatie van het bureau en budgetten welke bestemd zijn voor de uitvoering van de Agenda. De reguliere exploitatiebudgetten betreffen onder andere bestuurskosten, personele lasten (inclusief control), communicatie, inhuur accountant en huisvesting.

De budgetten voor de Agenda betreffen onder andere inhuur advies(bureaus) voor projecten en bijkomende kosten zoals daaruit voortkomende bijeenkomsten. In het werkplan (jaarlijks geactualiseerd) worden de plannen van de regio voor het begrotingsjaar nader uitgewerkt.

Daarnaast zijn er, indien van toepassing, in de regiobegroting ook incidentele subsidiestromen opgenomen voor regionale projecten en budgetten voortvloeiend uit uitvoeringsovereenkomsten. Op beide onderdelen wordt verderop in dit stuk nader ingegaan.

Personeelsformatie

Voor de raming in de begroting wordt uitgegaan van de bestaande formatie met daarbij behorende periodieken, vacatures, dienstjubilea en functiewaarderingen en bestuurlijke besluiten die over deze onderwerpen (ook meerjarenperspectief) zijn genomen (voor zover tijdig bekend). De regio heeft geen eigen personeel in dienst: er wordt gewerkt met inhuur en detachingscontracten. Er worden geen vaste personele lasten van de bestaande formatie met (incidentele) budgetten afkomstig van de Agenda gedekt. Mocht als gevolg van de uitvoering van een project tijdelijke formatie of externe ondersteuning moeten worden ingehuurd, dan vallen die kosten onder de daarvoor speciaal bestemde budgetten, indien deze binnen een project zijn opgenomen.

Bij eventuele langdurige uitval van personeel besluit het DB over de invulling van de formatie en dekking van bijbehorende kosten, voor zover het (detachings-)contract hier niet in voorziet.

Rente en afschrijvingen

De regio kent geen eigen investeringen/kapitaalgoederen en werkt derhalve ook niet met een rente-omslagpercentage.

Treasury

Met het invoeren van het schatkistbankieren is de treasurytaak geminimaliseerd. De regio heeft er voor gekozen om alleen een relatie te onderhouden met de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG). Het meerdere boven het in de wet voorgeschreven saldo van de lopende rekening wordt wanneer het saldo te hoog is, automatisch afgeroomd ten gunste de schatkistrekening bij het Rijk. Dit levert momenteel geen rentevergoeding meer op. Toekomstige rentevergoedingen komen ten gunste van de exploitatie van de regio.

Reserves en voorzieningen

Voor onderscheid tussen reserves en voorzieningen zal worden uitgegaan van het BBV, evenals de vastgestelde wijzigingen sinds de invoering. Er vindt geen jaarlijks toe te rekenen rentetoevoeging plaats. Dotaties en onttrekkingen zullen verwerkt door middel van de in het BBV aangegeven methode.

In de reserve Overlopend Projectbudget (OP) kan alleen budget worden gereserveerd, indien het project in het lopende jaar is begonnen en daarmee ook de uitgaven welke doorlopen in het jaar volgend op het lopende jaar en dan afgerond kunnen worden.

Paragrafen bij de begroting en jaarrekening

Op basis van het BBV is een aantal paragrafen voorgeschreven welke een dwarsdoorsnede geven van de regionale begroting en jaarrekening. Niet alle paragrafen zijn van toepassing gelet op de beperkte/specifieke taakuitvoering van de regio.

Aantal inwoners en bijdrage/verrekening

De verrekening van saldi lasten/baten vindt normaliter plaats via inwonersbijdrage vanuit de deelnemende gemeenten. Voor het aantal inwoners per gemeente wordt gebruik gemaakt van de informatie van de gemeente zelf. Mocht dat niet voorhanden zijn, dan wordt teruggevallen op de jaarlijks uitgegeven informatie van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS).

Aan het eind van het jaar wordt een saldo berekend, waarbij een overschot of tekort van de reguliere en agendabudgetten tezamen wordt verrekend met deelnemende gemeenten.

Begrotingswijzigingen

Voor begrotingswijzigingen welke een extra bijdrage van de gemeente behoeven, zullen zowel voorstellen tot aanpassing van de begroting aan het DB, de deelnemende gemeenten en vervolgens aan de RR worden voorgelegd. Uiteraard zal een dergelijk voorstel vergezeld gaan van een overzicht waaruit de extra bijdrage per gemeente inzichtelijk wordt gemaakt.

Voor begrotingswijzigingen die geen extra bijdrage van gemeenten behoeven, wordt getracht dit, indien mogelijk, via de tussentijdse rapportage te laten lopen.

Het budgetrecht van de regio ligt bij de RR.

Tussentijdse rapportage

Om de ontwikkelingen van de budgetten van de regio te kunnen volgen en te kunnen bijsturen, zal er periodiek een financiële rapportage vanuit het bureau Stedendriehoek worden verstrekt aan DB en RR.

Voor de eerste indicatie van het jaarresultaat wordt er getracht binnen een maand na afloop van het boekjaar een voorlopig rekeningsaldo te presenteren aan de portefeuillehouder Financiën, die voor verdere communicatie richting het DB zorgt.

Werkwijze ten aanzien van mogelijke ombuigingen

Individuele gemeenten kunnen niet eenzijdig bezuinigingsvoorstellen “opleggen” aan de regio. Indien nodig, dan zal een bezuinigingsnotitie aan het DB worden aangeboden. Het DB zal deze voorstellen, al dan niet bijgesteld, ter vaststelling voorleggen aan de RR. Indien het bezuiniging betreft in een lopend jaar, dan zal via een reguliere procedure van een begrotingswijziging de bezuiniging in desbetreffende begroting worden verwerkt. Indien een bezuiniging in toekomstige jaren betreft, kan dit verwerkt worden bij de eerstvolgende begrotingscyclus.

Verdere inhoudelijke bijdragen

Binnen het samenwerkingsverband van de Stedendriehoek zijn veel inhoudelijke ontwikkelingen die consequenties in de zin van financiële voorinvesteringen vragen. Een voorbeeld hiervan is de A1-verbreding, die financieel gedragen wordt door regio, provincies en rijk. Dergelijke onderzoeken vragen substantiële bedragen die in de huidige begroting niet zijn meegenomen. De dekking voor dergelijke onderzoeken kan separaat door de individuele gemeenten worden geleverd of (deels) in de begroting van de Stedendriehoek worden meegenomen. Het voordeel van het eerste voorstel - bijdragen door individuele gemeenten - is dat de regiobegroting niet wordt “opgeplust”. Het nadeel is dat er verschillende geldstromen vanuit gemeenten ontstaan voor regionale projecten die niet transparant en lastig controleerbaar zijn en in de beleving wel voor de Stedendriehoek worden uitgegeven en daaraan worden toegeschreven. De regio heeft hier dan echter geen sturing op en kan geen afweging meer maken noch (financieel) rapporteren of verantwoording dragen. De functie van de begroting (gemeenteraden!) wordt hiermee uitgehold. Met als uiterste consequentie dat de transparantie en het regionale draagvlak waar we met onze samenwerking voor gaan, verminderen. Het voorstel is daarom zoveel mogelijk geldstromen met een regionaal karakter via de begroting van de Stedendriehoek te laten verlopen. Bepalend daarbij is de vraag wie subsidieontvanger is want dan ligt daar ook de verantwoording voor het resultaat. Uiteraard zal per project worden bekeken wat het beste past voor beheer, sturing en verantwoording. Indien de begroting, zoals boven aangegeven, in bepaalde ontwikkelingen niet voorziet, kan in overleg door middel van een begrotingswijziging hierin wel worden voorzien en de gemeenten worden gevraagd bij te dragen op basis van inwoneraantal.

Echter, daar waar gepast, zal per afzonderlijk project, waar sprake is van regionale geldstromen, er afspraken gemaakt worden over middelen, verantwoording en sturing en vanuit waar de regie wordt gevoerd.

Verplichtingen

Op de balans worden alleen de volgende verplichtingen opgenomen die voldoen aan de volgende 2 voorwaarden:

1. de prestatie is geleverd en
2. de factuur is nog niet ontvangen.

Inkoop

Er is meer aandacht gekomen voor inkoopprocedures en bijbehorende wetgeving. De regio maakt voor inkoop gebruik van de kennis bij de regiogemeenten. In de praktijk komt het erop neer dat de regio gemeente Apeldoorn volgt. De gemeenten in de (regio) Stedendriehoek werken samen in het Inkoopplatform Stedendriehoek. Vanwege de toenemende behoefte van ondernemers aan uniformering van (zowel beleids- als inhoudelijke) documenten van overheidsopdrachtgevers heeft het inkoopplatform het initiatief genomen om een inkoop- en aanbestedingsbeleid op te stellen met generieke bepalingen welke voor alle deelnemende gemeenten gelden (voorjaar 2018). De regio conformeert zich aan deze regels.

Bij een opdracht waar een vervolgoopdracht uit voort kan komen, kan het DB via een apart voorstel met degelijke onderbouwing beslissen om af te wijken van de geldende aanbestedingsregels.

BTW

De regio maakt gebruik van de z.g. “doorschuifvariant”. Dat houdt in dat betaalde/ontvangen BTW wordt “doorgeschoven” naar de deelnemende gemeenten. De BTW vormt voor de regio zelf een kostenpost. Door

middel van periodiek te verstrekken overzichten (momenteel 2x per jaar, verschijningsdata overzichten: zo rond 15 juli en 15 januari) wordt de gemeente op de hoogte gehouden van hun aandeel in deze “doorschuif-BTW”. Ingeval de regio een subsidie ontvangt waarbij BTW niet compensabel is, dan zal een DB-voorstel volgen om tot een voor de regio werkbaar oplossing te komen.

Uitvoeringsovereenkomsten

De regio gaat steeds vaker op een andere manier samenwerken met provincie en gemeenten. Dat vraagt ook een andere manier van bijdrage leveren aan de uitvoeringsovereenkomsten. En ook voor de BTW zijn specifieke afspraken op papier gezet. De regio verwijst naar de hiervoor speciaal opgestelde memo welke in het DB van 13 april 2017 is vastgesteld.

Subsidies

De regio kan ontvanger zijn van subsidies waarvoor gemeenten als alleenstaande partij niet in aanmerking kan komen. De uitvoering van de projecten (waarvoor het subsidie ontvangen wordt) kan bij de regio liggen of ligt bij een derde partij: dat kan een ingehuurd bureau zijn of één of meerdere van de regiogemeenten. In dat laatste geval fungeert de regio in feite als kassier en ligt de primaire verantwoordingsplicht bij de uitvoerder. Daar waar nodig, wordt een en ander met nadere afspraken vastgelegd. Ten aanzien van de accountantscontrole is dan een controleprotocol opgesteld. Het kan ook zijn dat via SiSa wordt gerapporteerd, daarvoor liggen de regels in de beschikking vast.

In de jaarrekening van de regio Stedendriehoek wordt uiteraard gerapporteerd over de feitelijke geldstromen. Ten aanzien van de subsidiestromen bekijkt de regio per project hoe een en ander wordt vorm gegeven in de administratie en wordt al dan niet een maatwerkvoorstel inzake de BTW voorgelegd aan het DB.

Wijziging samenstelling regionale samenwerking

Incidenteel kan de regio krijgen met een wijziging in de samenstelling van het samenwerkingsverband. Aangezien dit per situatie verschilt, zal er op dat moment uitgebreid bij alle aspecten worden stil gestaan.

Proces/procedure van aanbidding begroting en rekening/advies

Vanuit het bureau Stedendriehoek wordt bij het opstellen van het jaarlijkse vergaderschema van het Dagelijks Bestuur en de regionaad en strategisch team gelijk aangegeven in welke vergaderingen de begroting c.q. de jaarrekening zullen worden behandeld. Op basis daarvan zal eveneens vanuit de Stedendriehoek tijdig initiatief worden ondernomen om vooraf ambtelijk en bestuurlijk advies in te winnen over de te behandelen stukken bij de financiële deskundigen/portefeuillehouders van de deelnemende gemeenten. Daarbij worden de termijnen voor zienswijzen uiteraard meegenomen in de planning.

Conclusie

In deze notitie is een aantal afspraken opgenomen waaraan de begrotingen van de Stedendriehoek tot en met 2022 moeten voldoen. Hiermee wordt helder voor alle betrokken partijen welke financiële afspraken liggen onder de begroting van de Stedendriehoek. De inhoudelijke ontwikkelingen kunnen middels het jaarlijkse Werkprogramma worden gevolgd.

Versie: 5 dd. 27 maart 2020

Jaarstukken 2019

regio Stedendriehoek

Bureau Stedendriehoek

Dagelijks Bestuur van 15 april 2020

Regioraad 24 juni 2020

**SAMEN NAAR EEN
SCHONE TOEKOMST**

Inhoudsopgave Jaarstukken

Jaarverslag

1. Voorwoord	3
2. Programmaverantwoording	4
2.1 Bestuur en Organisatie	4
2.2 Terugblik 2019 algemeen	5
2.3 Communicatie	6
2.4 Van Agenda Stedendriehoek naar Agenda Cleantech Regio	9
2.5 Algemene dekkingsmiddelen	21
2.6 Onvoorzien	21
3. Verplichte paragrafen	22
3.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing	22
3.2 Financiering	23
3.3 Bedrijfsvoering	24
3.4 Rechtmatigheid	25

Jaarrekening

4. Grondslagen waardering en resultaatbepaling balans per 31 december 2019	26
5. Balans per 31 december 2019 met toelichting	27
6. Overzicht van baten en lasten 2019 met toelichting	31
Programma 001 Bestuur en Bureau	34
Programma 002 Agenda Stedendriehoek	35
Programma 004 Mobiliteit	37
Programma 005 Uitvoeringsovereenkomsten	39
WNT (wet Normering Topinkomens)	40
7. Taakveldenoverzicht	41

JAARVERSLAG

1. Voorwoord / inleiding door de voorzitter

Samenwerking springlevend in Cleantech Regio

De Cleantech Regio heeft de primaire taak een goed regionaal vestigingsklimaat te organiseren. Dat betekent een sociaal, economisch en ecologisch sterke regio. Dit doen we als 8 gemeenten binnen de Cleantech Regio niet alleen, we werken hierin nauw samen met onderwijs en ondernemers in de Strategische Board. Met de opgave om in 2030 een energieneutrale en afvalvrije samenleving te hebben, grijpen we de energietransitie en de transitie naar een circulaire economie aan om samen te bouwen aan de toekomst. Dat betekent dat industrie overgaat naar duurzame energiebronnen, inwoners duurzaam gaan verwarmen, we gezamenlijk onze energie opwek regelen, we innovaties stimuleren op het gebied van circulariteit, dat we het onderwijs vraag gestuurd inrichten en dat we daarbij onze groene omgeving ontlasten. Maar ook dat we goed bereikbaar blijven als regio en het beste halen uit onze strategische ligging. Kortom: we zorgen ervoor dat het in onze regio goed werken, wonen en studeren is én blijft. En iedereen kan hieraan bijdragen.

Cleantech Regio lobbyt intensief voor overheidsgelden en samenwerkingsverbanden om de ambities uit de Agenda Cleantech Regio betaalbaar en haalbaar te maken. Dat vergt een goede regionale samenwerking tussen onze acht gemeenten en met onderwijs en ondernemers, waarbij we de noodzaak en urgentie voor het verduurzamen van onze prachtige regio met elkaar blijven zien en voelen.

Het belang van onze samenwerking wordt steeds groter. Met het opstellen van de **Regionale Energie Strategie** waarin we elkaar continu moeten opzoeken en vasthouden. Ook hebben we gezamenlijk, als overheid, ondernemers en onderwijs, onze **Regio Deal** ingediend. En met succes! Met de aanvraag laten we zien dat onze samenwerking springlevend en noodzakelijk is. Springlevend omdat we laten zien dat we daadwerkelijk (financieel) willen investeren om de duurzame welvaart vast te houden en uit te bouwen. Noodzakelijk omdat we door de handen ineen te slaan een partner kunnen zijn voor provincies en Rijk om de nodige cofinanciering te krijgen. Samen zijn we gaan staan voor de Regio Deal en dus voor onze regio.

De uitvoering van de Agenda Cleantech Regio 2019-2023 vraagt om ondersteuning door een flexibele en slagvaardige organisatie. In 2019 zijn daarvoor de nodige stappen gezet. De **organisatieverandering** wordt in de eerste helft van 2020 verder vormgegeven, waarbij de samenwerking van de Triple Helix centraal staat.

Samen staan we voor Cleantech Regio!

Jeroen Joon
Voorzitter Dagelijks Bestuur

2. Programmaverantwoording

2.1 Bestuur en Organisatie

2.1.1 De Cleantech Regio

In de Cleantech Regio werken de gemeenten Apeldoorn, Brummen, Deventer, Epe, Heerde, Lochem, Voorst en Zutphen met ondernemers, onderwijs en onderzoek samen aan een energieneutrale en duurzame economie en samenleving. Economie en ecologie gaan hand in hand. Cleantech staat voor meer met minder. Meer productiviteit, banen, efficiency en minder energieverbruik, grondstoffengebruik en impact op het milieu.

2018 was het jaar waarin de Agenda Cleantech Regio 2019-2023 is vastgesteld. Deze agenda hebben we samen gemaakt. Vertegenwoordigers vanuit de overheden, het bedrijfsleven en onderwijs en onderzoek hebben gezamenlijk de thema's en ambities bepaald. Met energietransitie, circulaire economie en human capital als tophema's. En ook de nodige inzet op innovatiekracht, de groene ruimte en schone mobiliteit. Zonder deze basis kunnen wij onze ambities niet realiseren. Dat geldt ook voor onze fijne leefomgeving en vestigingsklimaat. We zorgen dat de Cleantech Regio aantrekkelijk is en blijft voor (nieuwe) inwoners, ondernemers en toptalenten.

2.1.2 Regio Stedendriehoek, samenwerking 'light'

De Wgr-regio Stedendriehoek is de 'overheidspoot' binnen de samenwerking in de Cleantech Regio en kenmerkt zich door de lichte samenwerkingsvorm. Dit betekent dat de samenwerking gebaseerd is op vrijwilligheid. Er zijn geen bevoegdheden overgedragen aan de regio. De besluitvorming is in handen van de colleges van B&W en de gemeenteraden van de acht deelnemende gemeenten. De Wgr-regio Stedendriehoek is vooral een netwerksamenwerking. In dat verband wordt er ook nauw samengewerkt met de Strategische Board. De samenwerking wordt gefaciliteerd door een klein stafbureau.

2.1.3 Samenstelling DB en Regioraad

De Regioraad (RR) wordt gevormd door twee bestuurders (burgemeesters/wethouders) per deelnemende gemeente. De Regioraad kiest uit zijn midden de leden van het Dagelijks Bestuur (DB). Het DB wordt gevormd door één bestuurder per gemeente. Het DB let op inhoudelijke focus, heldere procedures, voert regie op de uitvoering van het deel van de Agenda Cleantech Regio dat onder verantwoordelijkheid van de Wgr valt en bereidt de overheidsinput op de agenda van de Strategische Board voor. Het DB wordt hierbij ondersteund door het Strategisch Team bestaande uit strategisch adviseurs van de 8 gemeenten. Daarnaast wordt elk DB-lid voor zijn/haar portefeuille ondersteund door een inhoudelijke professional komende uit de 8 gemeenten.

Het Dagelijks Bestuur werd eind 2019 gevormd door:

Apeldoorn:	Jeroen Joon (voorzitter), portefeuilles Lobby, Communicatie en Middelen. Daarnaast neemt hij deel - met last en ruggespraak - in de Strategische Board namens de overheidsgeleding.
Brummen:	Eef van Ooijen, portefeuille Energietransitie
Deventer:	Ron König, portefeuille Slimme en Schone mobiliteit
Epe:	Erik Visser, portefeuille (Circulaire) Economie en Werklocaties
Heerde:	Wolbert Meijer, portefeuille Arbeidsmarkt/Human Capital
Lochem:	Bert Groot Wesseldijk, portefeuille Transitie Voedsel, Landbouw en Landschap
Voorst:	Jos Penninx, portefeuille Leefomgeving en Omgevingsbeleid
Zutphen:	Annemieke Vermeulen, vicevoorzitter en portefeuille Agenda Cleantech Regio

De Regioraad werd eind 2019 gevormd door:

Apeldoorn:	Jeroen Joon (voorzitter), Detlev Cziesso
Brummen:	Eef van Ooijen, Peter-Paul Steinweg
Deventer:	Ron König, Thomas Walder
Epe:	Erik Visser, Robert Scholten
Heerde:	Wolbert Meijer, Yasemin Cegerek
Lochem:	Bert Groot Wesseldijk, Erik-Jan de Haan
Voorst:	Jos Penninx, Wim Vrijhoef
Zutphen:	Annemieke Vermeulen, Harry Matser

Bij deze bedanken we de tussentijds afgetreden DB leden Frits Rorink (Deventer) en Annelies de Jonge (Zutphen), alsmede Regioraadslid Peter-Paul Steinweg (Brummen) voor hun inzet voor de regio op de verschillende portefeuilles de afgelopen jaren.

2.1.3 Overlegvormen P-beraden en tafels

Portefeuilleberaden

Afhankelijk van de opgave en behoeften van gemeenten zijn in 2019 de portefeuilleberaden ingericht. Lokale portefeuillehouders werken hierin gezamenlijk aan concrete gedeelde opgaven. De portefeuillehouder uit het DB is voorzitter. De portefeuilleberaden worden voorbereid in een ambtelijke werkgroep. In 2019 kenden we portefeuilleberaden met een meer permanent karakter (mobiliteit, wonen, RPW – regionale programmering werklocaties etc.) en met een tijdelijk karakter (bijvoorbeeld Binnensteden en kernen). Daarnaast is de Stuurgroep Regionale Energie Strategie ingesteld, waarin naast de portefeuillehouders duurzaamheid, ook geregeld de portefeuillehouders ruimtelijke ordening participeren.

Thematische tafels

Zowel de Strategische Board als de Wgr werken met tafels. Dit zijn overlegvormen rond een maatschappelijk relevant thema waarvan de deelnemers uit overheid, bedrijfsleven, onderwijs en maatschappelijke organisaties komen. De tafels worden ondersteund vanuit de board of de Wgr. In Wgr-verband functioneerde in 2019 de tafel Transitie Voedsel, landbouw en landschap. Na een positieve evaluatie heeft het DB eind 2019 besloten deze tafel voort te zetten en de tafel te blijven faciliteren door een tafelvoorzitter, een projectsecretaris en een bescheiden werkbudget te leveren.

Ook de Strategische Board werkt met tafels. In het kader van een effectieve en vooral ook efficiënte uitvoering van de Agenda Cleantech Regio heeft het DB in 2019 ingestemd met het vormen van tafels/regiegroepen op de tophema's Energietransitie, Circulaire Economie en Human Capital en deze onder verantwoordelijkheid van de Board te laten vallen. Dat betekent dat de portefeuillehouders uit het DB participeren in een Stuurgroep bestaande uit de 30's. In principe worden er geen aparte, structurele p-beraden of werkgroepen meer gevormd op deze thema's maar wordt situationeel gekeken wat er nodig is om de overheidsinput aan deze tafels/regiegroepen goed vorm te geven. Afspraken over de definitieve werkwijze vinden in 2020 plaats.

2.2 Terugblik 2019 algemeen

Voor de bijbehorende budgetten wordt verwezen naar pagina 33 en verder; daar wordt per programma een toelichting op de gerealiseerde cijfers gegeven. Dit geldt ook voor het hierna volgende onderdeel "Terugblik vanuit de programma's/opgaves".

2.2.1 Agendasetting

Portefeuillehouder: Annemieke Vermeulen

In de Cleantech Regio werken we vanuit één agenda: de Agenda Cleantech Regio 2019-2023. Deze agenda is in 2018 vastgesteld door zowel het DB van de regio Stedendriehoek als de Strategische Board en geldt als leidraad voor ons handelen. Een aantal programma's / activiteiten uit de Agenda valt rechtstreeks onder verantwoordelijkheid van de Wgr. Deze worden (deels of geheel) gefinancierd uit de Wgr-begroting en worden beschreven in dit jaarverslag. Een deel valt onder verantwoordelijkheid van de Board en wordt beschreven in het jaarverslag van de Board. Daarnaast zijn er talloze activiteiten die bijdragen aan de realisatie van de Agenda Cleantech Regio maar door afzonderlijke gemeenten (en door ondernemers en onderwijs) worden uitgevoerd.

2.2.2 Afronding Omgevingsagenda 2.0 met de provincie Gelderland

Voor het realiseren van de ambities uit de Agenda Cleantech Regio zijn samenwerking en externe gelden nodig. Belangrijke partners voor de Cleantech Regio zijn de provincies Gelderland en Overijssel. Beide provincies hebben de agenda omarmd. In november 2018 heeft Gedeputeerde Staten van de provincie Gelderland een besluit genomen over een laatste toekenning uit de Omgevingsagenda 2.0 van 2,2 miljoen voor projecten die bijdragen aan de realisatie van de opgaven in de Agenda Cleantech Regio. Deze komt bij

de ruim 9 miljoen euro die Gelderland al eerder toekende. Daarmee is de Omgevingsagenda 2.0 definitief afgerond. De projecten die gefinancierd zijn uit deze gelden, hebben echter een langere looptijd.

2.2.3 Kansen voor Overijssel

De provincie Overijssel heeft 2,5 miljoen beschikbaar gesteld voor thema's en opgaven uit de Agenda Cleantech Regio. Dit kwam voort uit de aanvraag voor de Regiodeal door de regio's Zwolle, Twente en de Cleantech Regio in 2018, waar uiteindelijk alleen de regio Twente de uitnodiging kreeg een deal met het Rijk te sluiten. In 2019 heeft de Cleantech Regio in nauwe samenwerking met de provincie Overijssel een projectenlijst opgesteld op basis van de Agenda Cleantech Regio. Van de 9 projecten zijn de eerste aanvragen inmiddels ingediend.

2.2.4 Regiodeal

In 2019 heeft het Rijk opnieuw de uitnodiging gedaan om een deal te sluiten met regio's op het gebied van duurzame welvaart. Overheid, ondernemers en kennisinstellingen hebben samen met de provincies Gelderland en Overijssel hard gewerkt aan een propositie. Het proces om te komen tot de aanvraag heeft laten zien dat de samenwerking in de regio springlevend is en dat de bereidheid er bij alle partijen is om te investeren (zowel in tijd, kennis als geld) in een krachtige en duurzame regionale leefomgeving en economie. Uiteindelijk is een aanvraag ingediend van totaliteit 109,5 miljoen, waarbij 28,8 miljoen aan het Rijk wordt gevraagd. In februari 2020 valt het besluit door het Rijk. Alle betrokken partijen hebben de intentie uitgesproken om, wat de uitkomst ook is, volop verder te werken aan de realisatie van de projecten uit de Regiodeal, wat immers een groot deel uitmaakt van onze Agenda Cleantech Regio 2019-2023.

2.3 Communicatie

Portefeuillehouder: Jeroen Joon

Communicatie stond in 2019 in het teken van het communicatieve hoofddoel: het profileren van de Cleantech Regio als de regio die ambitieus, vernieuwend en voortvarend op weg is naar duurzame welvaart voor onze inwoners (sustainable prosperity).

Dit betekent dat:

- via social media, nieuwsbrieven en de website structureel gecommuniceerd is over lopende projecten, innovaties, geboekte resultaten;
- er een succesvolle Regio on Tour is georganiseerd, waarin vertegenwoordigers vanuit het DB en de Board een ronde hebben gedaan langs alle 8 gemeenteraden om te vertellen over de ambities van de Cleantech Regio maar meer nog, om een inkijkje te geven in lopende projecten in aanwezigheid van de projecteigenaren en inzicht in de resultaten die geboekt zijn;
- er communicatief ondersteund is bij het betrekken van raadsleden, inwoners en ondernemers bij de ontwikkeling van de concept Regionale Energiestrategie (RES) door middel van bijeenkomsten, een website, een bewonersenquête etc.
- er netwerkbijeenkomsten zijn georganiseerd met en voor stakeholders, zoals het netwerkevent 'de Rode Loper' en het meer inhoudelijke gedreven Cleantech Tomorrow Café waar overheid, ondernemers en kennisinstellingen samen naar oplossingen zoeken voor obstakels (wicked problems) op weg naar een energieneutrale en circulaire regio;
- er volop communicatieve ondersteuning is geboden bij lobbyactiviteiten zoals het proces rondom de Regiodeal en het bezoek aan de European Week of Regions and Cities in Brussel.

Het Communicatie-team had in 2019 te kampen met het vertrek van collega's en met ziekte. Desondanks zijn de geplande activiteiten gewoon doorgegaan en is er meer aandacht gekomen voor onze sociale media-uitingen.

onderwerp	Resultaten 2019
Website	<ul style="list-style-type: none"> • Aantal bezoekers 35.986 (2018: 35.905, 2017: 22.490, 2016: 19.995), • Aantal sessies 56.004 (2018: 57.701, 2017: 27.392, 2016: 22.490).

Nieuwsbrief	<ul style="list-style-type: none"> • Aantal abonnees 1644 (2018: 1081) • Vanaf half oktober zijn er 179 abonnees bijgekomen. Dit is in lijn met de nieuwe strategie. Gezien de reacties op de Nieuwsbrief en de lage bezetting hebben we de twee wekelijkse nieuwsbrief teruggebracht naar een maandelijkse nieuwsbrief, waarin de best gelezen stukken op onze sociale mediakanalen nogmaals onder de aandacht brengen. Iedere werkdag delen we een nieuwsbericht op onze website en sociale mediakanalen.
Social media	<p>Intensivering gebruik door verschuiving aandacht van communicatiemiddelen en verbinden met de doelgroepen.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Facebook 566 volgers (2018: 506) • Twitter 1.700 volgers (2018: 1.582) • LinkedIn 829 volgers (2018: 457) In het hele jaar 2019 zijn er 372 volgers bijgekomen, waarvan 215 in de tweede helft van het jaar en zelfs 150 in het laatste kwartaal. De nieuwe aanpak laat duidelijke groei zien in het aantal volgers.
Raadsleden	<ul style="list-style-type: none"> • Met Regio on Tour bezocht Cleantech Regio alle gemeenteraden met de resultaten van de samenwerking. De reacties waren goed en het initiatief viel in goede aarde. • Als bedankje en als start van betere communicatie richting de raden hebben we het Regio on Tour Magazine uitgegeven, verzonden naar alle griffies, Board, Dagelijks Bestuur en alle medewerkers van Cleantech Regio. In het magazine is ook ruimte genomen om alle tijdens Regio on Tour gestelde vragen te beantwoorden.
Cleantech Tomorrow	<ul style="list-style-type: none"> • Cleantech Tomorrow werd dit jaar in een nieuw jasje gegoten, geen grootschalige bijeenkomst meer, maar een zevental kleinere bijeenkomsten, waarbij wicked problems onderzocht werden. De resultaten werden in december tijdens het Cleantech Tomorrow Café gepresenteerd aan een select gezelschap van 150 mensen. Reacties waren unaniem positief.
Regionale Energiestrategie	<ul style="list-style-type: none"> • Om tot een goed RES-bod te komen is samenwerking met alle partijen in onze regio van groot belang. Door krachten, kennis en kunde te bundelen kunnen we zorgvuldig een goed RES-bod vormgeven. In 2019 zijn regionale en lokale ateliers georganiseerd, enquêtes voor inwoners en voor jongeren uitgezet, bijeenkomsten voor Raads/ en Statenleden georganiseerd en zijn de communicatieadviseurs van de gemeenten ondersteund in de lokale communicatie.

2.3.1 Lobby

Lobby richting provincies en Rijk

Sinds dit jaar heeft de Cleantech Regio extra effort gezet op de nationale lobby; gericht op provincie(s) en de rijksoverheid. Dat heeft geresulteerd in een aantal activiteiten en afspraken en uiteindelijk ook tot een, mede namens en actief gesteund door beide provincies, ingediende Regiodeal. De eerste actie die in dit

kader is opgezet was een werkbezoek van de lobby-teams van Gelderland en Overijssel en een aantal directeurs van beide provincies aan onze regio. Onbekend maakt immers onbemind; een van de doelen van de lobby is om onze regio structureel in de kijker te zetten bij externe stakeholders en beslissers. Daarna is in september een dergelijk bezoek (maar dan specifiek aan Eerbeek Loenen 2030) georganiseerd voor collega's van verschillende ministeries (BZK, EZK, LNV, IenW). Met dat werkbezoek is laten zien hoe we als regio concreet werken aan onze duurzaamheidsambities, het leefbaar houden van onze dorpen en steden én aan het sterk houden van onze regionale economie.

Regiodeal

Het werkbezoek aan Eerbeek Loenen was een opmaat richting dé grootste opgave op het gebied van lobby: de Regiodeal. Vanaf eind september heeft de lobby ten dienste gestaan van het ontwikkelen, afstemmen en indienen van de Regiodeal. Met een aftrapmoment bij één van onze circulaire bedrijven in de regio, Leadax, is er met de Commissarissen van de Koning van Gelderland en Overijssel, gedeputeerden en ambtenaren van beide provincies hard gewerkt aan een fantastisch bod richting het Rijk. Een bod dat bottom-up is ontstaan vanuit wensen/projecten van ondernemers, overheden en onderwijs. Een bod dat onze Agenda Cleantech Regio past als een jas. Dat bod is vervolgens meerdere keren ambtelijk 'voorgewassen' met departementen en vlak voor indiening eind 2019 met onze Oost-Nederlandse concullega's gepresenteerd aan Kamerleden in Den Haag. De lobby blijft volop gaande tot het moment dat het besluit valt in februari 2020. De manier waarop de lobby rondom de Regiodeal zowel bestuurlijk als ambtelijk is uitgevoerd, smaakt naar meer.

Bereikbaarheid

Eén van speerpunten van de regionale lobby richt zich op de bereikbaarheid van onze regio. Dat gaat over bereikbaarheid via weg, spoor en water. Deze lobby vergt een lange adem en vindt op allerlei niveaus plaats. Vanuit het programma Slimme en Schone Mobiliteit vinden gesprekken plaats met provincies en Rijk waar ook het thema bereikbaarheid geadresseerd wordt. Via het leveren van regionale input op de Nationale en Provinciale Omgevingsvisies en –agenda's wordt invloed uitgeoefend. Corridorontwikkeling is een speerpunt op onze Europese agenda. Daarnaast heeft bereikbaarheid een hoge prioriteit in het P-beraad Mobiliteit en hebben de betrokken gemeenten de handen ineen geslagen om niet aflatend te blijven lobbyen voor een goede bereikbaarheid van onze regio.

NOVI

In 2019 hebben we als Cleantech Regio een zienswijze ingediend op de concept-Nationale Omgevingsvisie (NOVI). In die zienswijze hebben we het belang van een centraal gelegen regio benadrukt. Een Kabinet moet zich niet alleen focussen op de Randstad en grote steden maar juist op de middengebieden.

Lobby in Brussel

In 2019 zijn opnieuw verschillende Europese projectaanvragen ingediend. Een aantal is het afgelopen jaar gehonoreerd of van start gegaan, waaronder de circulaire economie projecten Cityloops, SMART WASTE, CCC-HUB en SHAREPAIR. Op het vlak van klimaatadaptatie is het Europese project AERFIT toegekend. Gezamenlijk zorgen deze projecten voor meer dan 2,5 miljoen euro aan Europese subsidies voor de regio.

De Cleantech Regio is actief lid binnen verschillende Europese netwerken. In 2019 heeft de regio zich aangesloten bij de transnationale S3 netwerken op waterstof en geothermie. Dit zijn netwerken waarin de Europese Commissie samenwerkt met verschillende regio's in Europa om gezamenlijke thematische doelstellingen te bereiken. Momenteel werkt de regio met name op waterstof hard samen met andere Europese regio's om concrete Europese projecten te bouwen.

In oktober nam een regionale delegatie van bestuurders, bedrijven en kennisinstellingen uit de Cleantech Regio deel aan het jaarlijks terugkerende evenement Europese Week van Regio's en Steden (EWRC) in Brussel. Het Europese podium werd gevuld met o.a. de volgende regionale initiatieven:

- In samenwerking met Circulus-Berkel is het project Cirkelwaarde aan o.a. de Europese Commissie gepresenteerd tijdens een workshop over circulaire innovaties met huishoudelijk afval.
- Vier regionale bedrijven en kennisinstellingen hebben hun innovaties op het gebied van energieopslag en infrastructuur gepresenteerd tijdens een groot evenement op de Nederlandse Permanente Vertegenwoordiging, wat geleid heeft tot concrete samenwerkingsafspraken met Europese partijen.

- Een delegatie vanuit het programma Transform heeft gesprekken gevoerd met de Europese Investeringsbank over de samenwerking die is ontstaan op het gebied van energietransitie in de bebouwde omgeving.
- Er is een bijdrage geleverd aan de workshop 'Circulaire Landbouw', samen met de regio's Twente en Achterhoek. Als vervolg daarop vindt er begin 2020 een werkbezoek aan Brussel plaats over het onderwerp 'op weg naar een duurzame kringlooplandbouw in Oost Nederland'.

Het komende jaar werkt de regio verder aan het benutten van de contacten en het samenwerken met Europese partners om de ambities uit de Agenda Cleantech Regio te realiseren.

2.3.2 Cleantech Regio Monitor

Om de voortgang in de realisatie van de doelen uit de Agenda Cleantech Regio 2019-2023 te kunnen monitoren, is het nodig om hieraan gerelateerde gegevens te verzamelen en deze te presenteren. In 2019 is, samen met Saxion en de afdeling Kennis & Verkenning van de gemeente Deventer, gewerkt aan het ontwikkelen van de Cleantech Regio Monitor die de Stedendriehoek Index vervangt. Er is voor gekozen om de focus te leggen op de drie hoofdthema's Energietransitie, Circulaire Economie en Human Capital met een tweetal hoofdindicatoren en een zestal sub-topindicatoren per thema. Eind 2019 worden de laatste indicatoren opgeleverd. Het doel is om in het eerste kwartaal van 2020 live te gaan.

2.4 Van de Agenda Stedendriehoek naar de Agenda Cleantech Regio

Omdat de begroting 2019 nog is vormgegeven vanuit het kader van De Agenda Stedendriehoek wordt in dit jaarverslag deze indeling op hoofdlijnen gehandhaafd. Gaandeweg 2019 zijn we wel steeds meer prioriteit en focus gaan leggen bij de opgaven die ook opgenomen staan in de Agenda Cleantech Regio.

De begroting 2019 bestaan uit vier inhoudelijke thema's:

- Leefomgeving
- Bereikbaarheid
- Sociaal Kapitaal
- Innovatie

Het thema Leefomgeving is verdeeld over meerdere portefeuilles:

- a. Leefomgeving en omgevingsbeleid (algemeen)
- b. Regionale Woonagenda
- c. RPW: Regionaal Programma Werklocaties
- d. Energietransitie, met in het bijzonder de RES
- e. Transitie Voedsel, Landbouw en Landschap
- f. Vliegwielen toekomstbestendige Binnensteden en levendige dorpskernen (onderdeel Omgevingsagenda 2.0)

De bereikte resultaten op alle portefeuilles komen hier achtereenvolgens aan de orde.

2.4.1 Leefomgeving

Met onze historische binnensteden en dorpen en het groene buitengebied is onze regio in feite een Landschapsstad. We zetten ons in om de kwaliteit van onze leefomgeving hoog te houden en waar mogelijk te verbeteren. Dat is ook van belang voor het vestigingsklimaat in ons gebied, zowel op het gebied van wonen als wat de toekomstbestendigheid van bedrijventerreinen betreft. Duurzame opwek van energie passen we in ons mooie landschap in. Dit vraagt om een goede verankering van onze regionale ambities in lokaal beleid.

a) Leefomgeving en omgevingsbeleid (algemeen)

Portefeuillehouder: Jos Penninx

Onderwerp	Resultaten 2019
Introductie Omgevingswet	<ul style="list-style-type: none"> • Ingezet op (toekomstige) ketensamenwerking per 2021 door delen van kennis en ervaringen tussen de gemeenten, waterschap(pen), omgevingsdienst, gezondheidsdienst, provincie(s). Begeleiding Platform jouw Omgevingswet door bureau DIEP. Uitwisselingen van inzichten is gebaseerd op vraag naar en aanbod

Onderwerp	Resultaten 2019
	van deelnemende partijen. Een intensivering van kennisontwikkeling in 2020 is eind 2019 voorbereid.
Pilot Omgevingsagenda Oost NL	<ul style="list-style-type: none"> Dit initiatief van provincie Gelderland, Overijssel en BZK komt voort uit de totstandkoming van de NOVI. Doel is een gezamenlijk kader voor investeringen in Oost te ontwikkelen. Deze omgevingsagenda omvat een negental opgaven, waaronder de transitie van het landelijk gebied. Deze opgave is in 2019 nader onderzocht om tot afspraken te komen tussen Rijk, regio's en provincies. Onze regio was daar ook bij betrokken. In 2020 volgt een verdiepingsslag op de gebiedsopgave Cleantech Regio door middel van een zogenoemde versnellingsweek. De voorbereiding daarvan is eind 2019 gestart.
Inventarisatie van wensen t.a.v. regionale samenwerking op ruimtelijk gebied	<ul style="list-style-type: none"> Om de thema's leefomgeving en omgevingsbeleid die in 2018 zijn gekozen nader te kunnen duiden en vertalen naar regionale activiteiten, is een inventarisatie uitgevoerd onder ruimtelijke experts en strategen van elke gemeente. De resultaten daarvan zijn verwerkt in het regionale werkprogramma voor 2020.
Reactie op NOVI	<ul style="list-style-type: none"> In 2019 hebben we als Cleantech Regio een zienswijze ingediend op de concept-Nationale Omgevingsvisie (NOVI). In die zienswijze hebben we het belang van een centraal gelegen regio benadrukt. Een Kabinet moet zich niet alleen focussen op de Randstad en grote steden maar juist op de middegebieden.
Kennisontwikkeling m.b.t. klimaatadaptatie	<ul style="list-style-type: none"> In de eerste helft van 2019 is het resultaat van een onderzoek door AT Osborne naar de behoefte aan samenwerking op het gebied van klimaatadaptatie opgeleverd. Uitkomst daarvan was dat er vooral behoefte is aan kennis op dit thema en dat de regionale samenwerking daarin kan voorzien. In 2019 is al een kennissessie is georganiseerd en die lijn zetten we door in 2020.
Herziening omgevingsvisies provincies	<ul style="list-style-type: none"> De regio heeft een gezamenlijk reactie gegeven op de Omgevingsvisie Gaaf Gelderland en ook ingesproken in de vergadering van PS. De provincie wil met de regio in gesprek hoe hier verder in samen te werken. Ook met het oog op de aanpassing van de verordening.

a) Regionale Woonagenda

Portefeuillehouder: Jos Penninx

Onderwerp	Resultaten 2019
Regionale Woonagenda	<ul style="list-style-type: none"> • Eind 2018 hebben de gemeenten van de Cleantech Regio een regionale woonagenda vastgesteld. Deze woonagenda is begin 2019 bekrachtigd door de gemeenteraden en is het gezamenlijke kader voor woonontwikkelingen en regionale prioriteiten. In de woonagenda zijn specifieke opgaven per gemeente opgenomen. Het leidende principe voor het wonen in de Cleantech Regio is “De juiste woning voor de juiste doelgroep op de juiste plek in de regio”. De centrale thema’s in de regionale woonagenda zijn: <ul style="list-style-type: none"> - Sterke steden, dynamische kernen en een vitaal platteland - Verduurzamen en klimaatbestendig maken van de bestaande woningvoorraad - Wonen en zorg • De provincie Gelderland wil toe naar een dynamischer vorm van programmeren van woningbouw. Dit past ook bij de zeer goed lopende woningmarkt, waarbij er zo langzamerhand in 2019 schaarste aan beschikbare en betaalbare woningen aan het ontstaan is. De Cleantech Regio heeft daarbij als voordeel dat er zowel stedelijk als landelijk wonen te vinden is in diverse prijsklassen. Wel is er een opwaartse prijsdruk aan het ontstaan. Met de provincie Gelderland is in 2019 het gesprek gestart om te versnellen en waar mogelijk flexibeler vormen van wonen te realiseren om blijvend in behoefte te kunnen voorzien in alle prijscategorieën. • De Cleantech Regio zet maximaal in op energieneutraal en circulair bouwen; het cleantech van de regio geven we concrete inhoud en betekenis. Kwesties zoals stikstof en co2 stimuleren innovatie in de bouw. In het kader van kennisontwikkeling en marketing zijn diverse regionale woonbijeenkomsten in de regio georganiseerd. Zo is er een congres over circulair bouwen geweest, waarbij diverse voorbeelden uit de Cleantech Regio zijn gepresenteerd en bezocht. Ook is er een conferentie over energietransitie en de aanpak ervan geweest, waarbij met bewonersorganisaties, energie coöperaties, commerciële en maatschappelijke initiatieven overlegd is over de goede aanpak en de juiste matches.

b) RPW: Regionaal Programma Werklocaties

Portefeuillehouder: Erik Visser

Onderwerp	Resultaten 2019
Actualisatie Regionaal Programma Werklocaties (RPW) 2019 – 2030	<p>Vastgesteld door GS provincie Gelderland 12 november 2019.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nog geen twee jaar geleden is het RPW 2016-2025 vastgesteld. In dát programma werd de forecasting sterk bepaald door de recessieperiode die daaraan vooraf ging. Op basis van de marktontwikkelingen en een vernieuwde methodiek is de ruimtebehoefte voor bedrijventerreinen in de Cleantech Regio opnieuw bepaald. De prognose baseert zich op het resultaat van: de ontwikkeling van de

Onderwerp	Resultaten 2019
	<p>werkgelegenheid, het aandeel van de banen dat op een bedrijventerrein landt en het ruimtegebruik per werknemer</p> <ul style="list-style-type: none"> • Voor de uitbreidingsvraag is het – gezien de hoge uitgiftecijfers in de afgelopen jaren en de huidige vele opties – gerechtvaardigd uit te gaan van het hoogste prognosescenario (WLOhoog). Het programma gaat daarmee naar 160 ha. tot 2030. Met dit programma kan de regio zich met haar regionale bedrijventerreinen in Apeldoorn en Deventer blijven presenteren aan A1 en A50 als krachtige regio; maar ook is geborgd dat alle andere plaatsen en kernen ruimte krijgen voor lokale groeiers. • In 2021 willen we vaststellen of we al dan niet de goede richting hebben ingeslagen en ruimte maken voor eventueel aanvullende beslissingen. • Met de provincie Gelderland is afgesproken om in 2020 een plan van aanpak 'Bedrijventerreinen Cleantech Regio: klaar voor de toekomst!' op te leveren waarin zowel de afspraken uit de actualisatie van het RPW zijn opgenomen als de verduurzaming van ons huidige bedrijventerreinen areaal.

c) Energietransitie, Regionale Energiestrategie

Portefeuillehouder: Eef van Ooijen

Onderwerp	Resultaten 2019
Energietransitie	<ul style="list-style-type: none"> • Het jaar 2019 stond in het teken van het gezamenlijk opstellen van de startnotitie en de concept-RES • De werkgroep heeft zich in het najaar van 2019 uitgesproken over het belang van de gezamenlijke uitwisseling van informatie en dit tot doel gesteld voor de voortgang van de werkgroep. Hier wordt actief de koppeling gelegd met de nog te ontwikkelen tafel/regiegroep Energietransitie die onder verantwoordelijkheid van de Board valt. • Een concreet resultaat voor 2019 is de goedbezochte bijeenkomst over een verdergaande regionale samenwerking van de lokale energie coöperaties. Dit is geïnitieerd van uit het verzoek van het P-Beraad Energietransitie na een presentatie over een dergelijk aanpak door de Achterhoekse Groene EnergieMaatschappij (AGEM). Dit wordt in 2020 verder uitgewerkt.
Regionale Energie Strategie (RES)	<ul style="list-style-type: none"> • De Regionale Energiestrategie is een nationale opgave die leidt tot een strategie voor het grootschalig opwekken van duurzame energie in onze regio en tot de opstelling van een regionale structuur warmte. In 2019 is de Startnotitie RES Cleantech Regio vastgesteld door de betrokken volksvertegenwoordigers van gemeenten, provincie Gelderland en Waterschappen. In deze startnotitie staat de ambitie en de aanpak van de RES CTR beschreven. • In 2019 is de Stuurgroep RES in het leven geroepen. In de Stuurgroep vindt de bestuurlijke afstemming en de doorleiding van stukken naar de betrokken colleges en de relatie met de gebiedsopgaven plaats. De Stuurgroep RES

Onderwerp	Resultaten 2019
	<p>bestaat uit de lokale portefeuillehouders duurzaamheid en ruimtelijke ordening, de Gedeputeerde van de Provincie Gelderland, de heemraden van de betrokken Waterschappen en vertegenwoordigingen vanuit de Strategische Board en netbeheerder Alliander.</p> <ul style="list-style-type: none"> • In de Coördinatiegroep, de werkgroep van lokale beleidsadviseurs RES, wordt intensief afgestemd over planning, proces en inhoud van de RES. In deze werkgroep komt de lokale inbreng m.b.t. beleid en visies en gebiedsopgaven samen en wordt deze verwerkt tot een regionale Concept RES. • De Concept RES moet in juni 2020 ingediend zijn bij het Rijk. Gekoerst wordt op de vaststelling van de RES 1.0 per maart 2021 door Provinciale Staten, de betrokken gemeenteraden en het AB van de Waterschappen. • De RES wordt benaderd vanuit de participatieve bestuursstijl. Vanaf juni 2019 heeft een aantal regionale en lokale ontwerpateliers plaatsgevonden. In deze ateliers is samen met maatschappelijke stakeholders, zoals bijvoorbeeld energiecoöperaties, natuur-en milieuorganisaties en wijkraden, aan de hand van denklijnen en bouwstenen input verzameld om de mogelijkheden en belemmeringen van gebieden voor grootschalige zonne- en windenergie in onze regio in beeld te brengen. In aanvulling op de fysieke ateliers en op het lokaal betrekken van inwoners is er in 2019 een regionale inwonersenquête uitgezet voor een eerste opiniepeiling in de samenleving. • Volksvertegenwoordigers van gemeenteraden, Provinciale Staten en de Waterschappen zijn in twee regionale bijeenkomsten, in april en oktober, geïnformeerd en bevraagd over de RES. Tijdens deze bijeenkomsten hebben we het gehad over de opgave vanuit het Klimaatakkoord, de mogelijkheden voor financiële participatie en het betrekken van inwonersgroepen bij totstandkoming van de RES. • Naast deze thema's hebben we vooruitgeblikt op de rol van de volksvertegenwoordiging in het RES-proces en de wijze van betrekken en informeren. <p>Vooruitblik op 2020</p> <ul style="list-style-type: none"> • Het betrekken van een grote verscheidenheid aan maatschappelijke stakeholders is voor het RES proces zeer belangrijk. In 2019 is met deze partners intensief gewerkt aan de ontwerpfasen van de Concept RES. Dit proces gaat ook in de eerste maanden van 2020 nog door, waarna de input wordt geduid en verwerkt in de Concept RES en de RES 1.0. • Om te zorgen voor een transparant en open (participatie)proces implementeren we begin 2020 een online storymap. Deze storymap is voor ieder benaderbaar die geïnteresseerd en/of betrokken is in het proces. Door

Onderwerp	Resultaten 2019
	<p>middel van een tijdlijn, teksten en beschikbare documenten maken we het onderzoek richting de RES inzichtelijk.</p> <p>Financiële middelen</p> <ul style="list-style-type: none"> Vanuit het Nationaal Programma RES (NP RES) is een budget beschikbaar gesteld voor 2019, 2020 en 2021 voor het opstellen van de (Concept) RES 1.0. Ook de Provincie Gelderland draagt, naast inhoudelijke deelname, financieel bij. De bijdrage vanuit de Cleantech Regio kan hierdoor tot een minimum beperkt blijven.

d) Transitie Voedsel, Landbouw en Landschap

Portefeuillehouder: Bert Groot Wesseldijk

Onderwerp	Resultaten 2019
Transitietafel Voedsel, Landbouw en Landschap	<p>De transitietafel is een stevig netwerk van ca. 20 deelnemers uit onderwijs, overheid en ondernemers. Vanuit de tafel, eventueel uitgewerkt in bijzettafels, zijn de volgende resultaten bereikt in 2019:</p> <p>Er zijn 4 tafelbijeenkomsten georganiseerd:</p> <ol style="list-style-type: none"> I. 'overview' lopende projecten, input en rol regiovisie voedsel, landbouw en landschap (14 februari) II. bodem en biodiversiteit, korte ketens, bewust boeren, excursie voedselbos Brummen (25 april) III. consument en voedsel, voorbereiding Wicked problem: consument (19 september) IV. innovatie / verrijkende landbouw en slimme landbouw (21 november) <p>De volgende resultaten zijn behaald:</p> <ul style="list-style-type: none"> Er is een regionale visie transitie voedsel, landbouw opgesteld waar het DB mee heeft ingestemd en die naar de gemeenteraden wordt verzonden. Er is een regionale subsidieaanvraag POP3 korte ketens gedaan, deze is gehonoreerd en wordt uitgevoerd. Er is ook een regionale subsidieaanvraag POP3 op het gebied van een natuurinclusieve landbouw gedaan, die is gehonoreerd en wordt in 2020 e.v. uitgevoerd. Er is een bijdrage geleverd aan de op te stellen Gebiedsagenda Oost-Nederland voor de transitie Landelijke gebied, als onderdeel van de Nationale Omgevingsvisie. Er is een bijdrage geleverd aan de projecten in de regiodeal met het Rijk. Er is een bijdrage geleverd aan de workshop 'Circulaire Landbouw' tijdens de EWRC in Brussel, samen met de regio's Twente en Achterhoek. Er is meegewerkt aan het Cleantech Tomorrow Café, gericht op produceren in de Korte Keten.

e) Vliegwielen toekomstbestendige binnensteden en levendige dorpskernen

Portefeuillehouder: Jos Penninx

Onderwerp	Resultaten 2019
Vliegwiel toekomstbestendige binnensteden en levendige dorpskernen (onderdeel Omgevingsagenda 2.0)	<ul style="list-style-type: none"> • De projecten gericht op versterking van het vestigingsklimaat voor de drie grote binnensteden zijn nagenoeg afgerond (een enkele loopt nog door tot begin 2020). De realisatie hiervan is voor een belangrijk deel uitgevoerd door de diverse binnenstadmanagers. • De projecten voor de vitale kernen richtten zich op de versterking van de kernen. Een aantal kernen heeft ingezet op projecten gericht op het versterken en ondersteunen van lokaal ondernemerschap en/of verblijfsklimaat. Projecten variëren van onder andere inspiratiebijeenkomsten om het samenwerkingspotentieel te vergroten, positioneringsonderzoek, uitrol offline zichtbaarheid en dorpskern als place to be. Er is veel ambitie getoond om een nieuwe impuls te geven aan lokale samenwerking van en met ondernemers. De meeste projecten worden in Q1 afgerond. • Om de kennisuitwisseling te bevorderen (en intervisie te stimuleren) worden de resultaten van alle projecten, zowel van de steden als van de kernen, die in het kader van dit Vliegwiel zijn uitgevoerd, in een kort filmpje gebundeld. Deze wordt het eerste kwartaal van 2020 opgeleverd.

2.4.2 Bereikbaarheid naar Slimme en Schone Mobiliteit

Portefeuillehouder: Ron König

In 2019 is verder gewerkt aan het meerjarige programma Slimme en Schone Mobiliteit. In dit programma werken overheden en bedrijven samen aan oplossingen die leiden tot betere bereikbaarheid, slimme mobiliteitsoplossingen, minder CO2 uitstoot en een betere leefomgeving. Het regionale programma heeft als uitgangspunt zo direct mogelijk aan te sluiten op de opgaven van gemeenten, provincies, rijk en bedrijven die werken aan schone mobiliteit. Het verduurzamen van mobiliteit was al onderdeel van het regionale programma. Hiervoor zijn bijvoorbeeld ook al rijksmiddelen verkregen (vanuit het Klimaatakkoord, tranche 2018).

Door samen te werken kan méér gedaan worden en kunnen opgaven beter worden gebundeld aan provinciale en rijksopgaven. Hierdoor zijn meer middelen beschikbaar voor onze regionale acties. Het programma Slimme en Schone Mobiliteit richt zich op:

- a. Het verbeteren van de bereikbaarheid van de Cleantech Regio (meer banen en meer mensen in bereik, verkorten reistijd met omliggende economische regio's);
- b. Het verduurzamen van mobiliteit (minder energieverbruik (CO2) en uitstoot van schadelijke stoffen);
- c. Een efficiënte overgang naar slimme mobiliteit (nieuw aanbod, innovatie in mobiliteit en mobiliteitsdiensten);
- d. Vanuit mobiliteit kansen benutten voor een veilige, vitale en gezonde leefomgeving.

De regio geeft hiermee een 'plus' op wat gemeenten doen aan slimme en schone mobiliteit en ondersteunt bedrijven actief om hun mobiliteit slimmer en schoner te maken.

In 2019 is verder gewerkt op basis van het maatregelenprogramma 2018/2019. Aan dit programma hebben het ministerie van I&W en de provincies Gelderland en Overijssel financieel bijgedragen.

- Start campagne A50.
- De Cleantech Regio is betrokken geweest in de landsdelige aanpak voor de afspraken die in het BO-MIRT van november 2019 zijn gemaakt voor slimme, duurzame en veilige mobiliteit.
- Ambtelijk betrokken bij MIRT verkenning A1/A30 (Barneveld). Mede in het licht van de lobby voor de verbreding van de A1 (Barneveld-Apeldoorn).

Onderwerp	Resultaten 2019
Samenwerking werkgevers	<ul style="list-style-type: none"> • Diverse werkgevers hebben in 2019 meegedaan met een actie uit het programma Slimme en Schone Mobiliteit. Dit zijn bijvoorbeeld: Carinova, Gelre Ziekenhuis, Deventer Ziekenhuis, Kadaster, ZOA, Oost-NL, Waterschap Vallei & Veluwe, Remeha, Ieder1, VDR, Politie NO Nederland, Jumbo, Zoef fietskoeriers, Duvel en anderen. • Bedrijven kunnen kosteloos een scan laten maken van de reisbewegingen en kansen om autogebruik te verminderen. Dit is vaak de basis voor verdere acties door het bedrijf. In 2019 hebben acht bedrijven een scan uitgevoerd. • Probeeracties high speed bikes. 100 werknemers hebben een high speed bike uitgetest in plaats van het reizen met de auto. Ervaringen zijn dat 20% van deze groep overstapt naar de fiets als primaire vervoermiddel. Daarnaast zijn op maat probeeracties voor E-bike en high speed bike bij bedrijven ondersteund. • Diverse MKB bedrijven hebben gebruik gemaakt van de kraskaart MKB en zijn daarmee ondersteund in het nemen van gemakkelijke maatregelen om schone mobiliteit te stimuleren. • Bij zes organisaties zijn workshops met het personeel gehouden om bottom-up tot vernieuwing van het mobiliteitsbeleid te komen. Het mobiliteitsbeleid van een organisatie kan een grote rol spelen in het terugbrengen van de CO2 uitstoot vanwege mobiliteit. • Er zijn vier bandenspanningsacties gehouden bij bedrijven. In zo'n actie wordt de bandenspanning gemeten en gecorrigeerd. Behalve het realiseren van CO2 reductie is ook het bewust maken van automobilisten voor de bandenspanning een doel. • Acht bedrijven zijn overgestapt op schoon logistiek vervoer door een E-bestelbus te proberen en aan te schaffen of vervoer per elektrische bakfiets of fietskoerier te laten plaatsvinden. • De samenwerking met koploper bedrijven is in 2019 geïntensiveerd. Met de verklaring Schone Mobiliteit geven bedrijven aan op korte termijn maatregelen te nemen. De koploperbedrijven worden per onderwerp bij elkaar gebracht om samen ervaring uit te wisselen en samenwerking op te zoeken. Zo bestaat bijvoorbeeld een waterstofcoalitie en een groep van bedrijven die het gezamenlijk gebruiken van deelauto's verkend. • Inbreng geleverd bij doelgroepen en stakeholders, zoals Pitch Salland United, Pitch Greendeal Zorg Apeldoorn, bedrijfscontactfunctionarissen van gemeenten, GEA aanpak Mobiliteit, Parkmanagement Deventer, EV-festival Apeldoorn, landelijke aftrap EV pilot Politie, promotie Olympia's Tour. • 2 Werkgeversbijeenkomsten (23 mei Fiets naar je werk-dag met 19 aanmeldingen en 15 oktober Duurzaam Bereikbaar Apeldoorn met 16 werkgevers uit Apeldoorn). • Op de bedrijventerreinen Zutphen, Heerde, Epe/Vaassen, Apeldoorn Zuid: zo'n 30 nieuwe werkgevers bezocht en de inspiratiebox "#hoecleanreisij" overhandigd. • Bezoek website: 9810 paginaweergaven (waarvan 3699 unieke) op www.slimschoonreizen.nl. • 7 periodieke nieuwsbrieven aan ruim 1300 werkgevers, bestuurders en andere geïnteresseerden.
Vlot en veilig fietsen	<ul style="list-style-type: none"> • In 2019 is verder gewerkt aan het VO (voorlopig ontwerp) voor de fietsroute Deventer – Zutphen. De planning is het VO rond de zomer

Onderwerp	Resultaten 2019
	<p>2020 op te leveren en een investeringsbeslissing te nemen voor de realisatie.</p> <ul style="list-style-type: none"> In 2019 is verder gewerkt aan het VO (voorlopig ontwerp) voor de fietsroute Apeldoorn – Epe. De planning is het VO rond de zomer 2020 op te leveren en een investeringsbeslissing te nemen voor de realisatie.
Logistiek (zero emissie binnensteden)	<ul style="list-style-type: none"> Vanuit de regio helpt een logistiek makelaar bedrijven bij het anders organiseren van logistiek. Dit kan zijn het overstappen op een elektrische vrachtfiets of e-bestelauto, maar dit kunnen ook andere oplossingen zijn. Voor doelgroepen (zoals zorglogistiek of bestelauto's) zijn bijeenkomsten gehouden met als doel het op gang brengen van initiatieven. Hierbij wordt samengewerkt met de regio's Twente en Zwolle. Een project dat hieruit is voortgekomen is de zorghub van Carinova (buurenzo). In dit project wordt logistiek en zorg op een innovatieve manier georganiseerd. De Cleantech Regio heeft Carinova geholpen met het uit de startblokken krijgen van dit project. Het project wordt ondersteund door de Topsector Logistiek. Ook de provincie Overijssel is actief in het project betrokken geraakt. De regio ondersteunt gemeenten en bedrijven bij de invoering van de zero emissie stadslogistiek. De gemeenten Apeldoorn, Deventer en Zutphen hebben de Green Deal ZES ondertekend die streeft naar een zero emissie stadslogistiek in 2025. Het Rijk hecht hier waarde aan: in de BO MIRT afspraken 2019 komen de zero emissie ambities (7 steden in Oost Nederland). Cleantech Regio heeft de afgelopen periode capaciteit gefinancierd (samenwerking bedrijven, logistieke oplossingen, communicatie en helpen bij financiering).
Intelligente Transportsystemen (ITS)	<ul style="list-style-type: none"> De regio neemt deel in het landelijk partnership Talking Traffic. Hierbij loopt de regio voorop bij het implementeren van oplossingen door het toepassen van data (op basis van data informatie van de weggebruiker) voor een betere doorstroming, minder omrijverkeer, minder uitstoot en minder overlast. Inmiddels zijn er intelligente verkeersregelingsinstallaties (VRI's) in Deventer, Apeldoorn en Zutphen geplaatst die kunnen communiceren met hulpdiensten, personenauto's, vrachtvervoer, bijzonder vervoer en fietsers. Gedurende de looptijd van Talking Traffic (2023) zullen toepassingen breder uitgerold worden. De Cleantech Regio loopt voorop in de implementatie van deze systemen. Ook in 2019 zijn bezoekers ontvangen, mede namens het ministerie van I&W, en meegenomen op een demonstratierit in Deventer. In Deventer is een pilot gehouden om hulpdiensten, OV bedrijven en een logistiek vervoerder (VOS Logistics) deel te laten nemen in Talking Traffic. Deze pilot heeft landelijke bekendheid en kent een vervolg. Doel is veilige en snelle verplaatsingen door hulpdiensten en minder uitstoot door zwaar vervoer.
Slimme mobiliteit	<ul style="list-style-type: none"> Verkenning Mobiliteitsknopen. In 2018 is samen met de provincie Gelderland een eerste verkenning naar mobiliteitsknopen gedaan in Twello en Apeldoorn-Noord. Op dit moment wordt samen met de provincie Gelderland (Omgevingsagenda) een regionale kaart met mobiliteitsknopen opgesteld en een selectie gemaakt van de 5 – 10 meest kansrijke mobiliteitsknopen. Op de mobiliteitsknopen in wijk en dorp wordt een combinatie van vervoer aangeboden die ketenreizen

Onderwerp	Resultaten 2019
	<p>vergemakkelijken en leiden tot schoner vervoer. De mobiliteitsknopen hebben een relatie met de C-lijnen (bus). De mobiliteitsknopen kunnen alternatief vervoer bieden in geval een C-lijn verdwijnt.</p>
E-Mobility	<ul style="list-style-type: none"> Ondersteunen van initiatieven voor schone brandstoffen, waaronder ondersteuning van initiatiefnemers voor waterstoftankstations en bijeenkomst voor potentiële gebruikers van het eerste LNG tankstation in regio.
Capaciteitsvergroting A1	<ul style="list-style-type: none"> Sinds het vaststellen van de Bestuursovereenkomst capaciteitsvergroting A1 in 2013 neemt de Cleantech Regio deel in de Bestuurlijke Begeleidingsgroep van dit project, samen met Rijkswaterstaat, Gelderland en Overijssel. De capaciteitsvergroting van de A1 tussen Apeldoorn en Azelo wordt in twee fases uitgevoerd: tussen 2018 – 2020 en 2021 – 2025. In regioverband wordt de inbreng van gemeenten afgestemd en gecoördineerd over onder meer wegontwerp, op- en afritten, verzorgingsplaatsen en hinder tijdens werkzaamheden. Dit om voor de gemeenten en als regio gezamenlijk een zo goed mogelijk resultaat te krijgen met een zo goed mogelijke doorstroming, ook tijdens de werkzaamheden. Uit de inpassingsvisie volgen ook opgaven en ambities. De Minister van Infrastructuur en Waterstaat heeft op 12 juni 2018 het Tracébesluit (TB) A1 Apeldoorn – Azelo en het Saneringsbesluit (SB) Lochem – Azelo vastgesteld. Op 2 oktober 2019 zijn het TB en SB onherroepelijk geworden. Voor de speerpunten duurzaamheid en ruimtelijke kwaliteit is een aantal zaken aan de scope uit de bestuursovereenkomst toegevoegd en direct in het contract voor fase 1 opgenomen. Voor fase 2 is ook een aantal ‘werk-met-werk afspraken’ overeengekomen, die Rijkswaterstaat eveneens in het contract zal opnemen. Uitbreiding van de scope is alleen mogelijk met extra financiële inzet van de partners. De uitvoering van de werkzaamheden van fase 1 door Heijmans Infra B.V. is gestart en vordert gestaag. Voor duurzaamheid heeft deze opdrachtnemer de aanleg van zonnepanelen in de zuidelijke oksel van aansluiting 23 Deventer als kans aangeboden. Deze kans past binnen de scope en het budget voor fase 1 en wordt afgestemd op de gebiedsfuncties waterberging, groen en onderhoud. De belangenvereniging Bathmen (BVB) heeft het bewonersinitiatief genomen om extra (bovenwettelijke) geluidsmaatregelen langs de A1 te realiseren. In juli 2018 hebben RWS, gemeente Deventer, provincie Overijssel en BVB daarvoor een intentieovereenkomst getekend. Het initiatief heeft geleid tot bovenwettelijke geluidsmaatregelen: een combinatie van schermen en grondwallen, drie meter hoog, over een lengte van ca 2300 meter. Het geheel van maatregelen leidt tot een geluidsreductie van 9 decibel in de kern van Bathmen. Voor de realisatie is tussen de vier partijen in 2019 een bestuursovereenkomst gesloten. Gestreefd wordt de maatregelen in combinatie met de verbreding te realiseren. <p><i>Vooruitblik 2020 en verder</i></p> <ul style="list-style-type: none"> De openstelling van fase 1 (‘schop uit de grond’) is gepland medio tweede helft 2020. De gebiedsplannen en gebiedsopgaven die buiten de scope van het TB A1 liggen, worden verder uitgewerkt en afspraken worden gemaakt over de rolverdeling en financiering.

Onderwerp	Resultaten 2019
	<ul style="list-style-type: none"> • Aanbesteding en realisatie van de bovenwettelijke geluidsmaatregelen bij Bathmen. • Realisatie nieuwe carpool bij afrit 23 door Deventer, en deze op termijn door te ontwikkelen tot een hub in combinatie met duurzame en innovatieve mobiliteitsoplossingen. • De voorbereidingen voor de aanbesteding van fase 2, inmiddels door Rijkswaterstaat gestart. • Onder regie van de Strategische Board Cleantech Regio ontwikkelen de partners voor de zone langs de A1 en aanpalend aan de wegverbreding kansen en projecten die passen binnen de doelstellingen van de Cleantech Regio en om de regionale samenhang te bevorderen. <p>Tussen 2018 en 2025 zullen de volgende maatregelen worden uitgevoerd:</p> <p><i>2018 – 2020 Apeldoorn – Azelo fase 1</i> De weg tussen de aansluitingen Twello – Deventer wordt verbreed naar 2x4 rijstroken en tussen de aansluitingen Deventer-Oost en Rijssen naar 2x3 rijstroken.</p> <p><i>2021 – 2025 Apeldoorn – Azelo fase 2</i> De weg tussen de aansluitingen Apeldoorn – Twello wordt verbreed naar 2x4 rijstroken en tussen de aansluitingen Deventer - Deventer-Oost en Rijssen – knooppunt Azelo naar 2x3 rijstroken.</p>

2.4.3 Sociaal Kapitaal (Human Capital)

Portefeuillehouder: Wolbert Meijer

De realisatie van de opgave Sociaal Kapitaal wordt aangestuurd vanuit de Strategische Board. Voor de resultaten op deze thema's wordt dan ook naar het jaarverslag van de Strategische Board verwezen. Als deelnemer aan de Board heeft de Wgr de taak gecoördineerde inbreng van de gemeenten te organiseren. Bovendien kan, moet en wil de overheid thema's die zij belangrijk vindt, agenderen. Vanuit het DB is de portefeuillehouder Wolbert Meijer (portefeuille Arbeidsmarkt / Human Capital).

Onderwerp	Resultaten 2019
Human Capital	<ul style="list-style-type: none"> • In 2019 is een werkgroep van betrokkenen uit bedrijfsleven, onderwijs, overheid en participatiesector aan de slag gegaan om een concreet uitvoerbaar activiteitenplan te ontwikkelen voor de ambities op het gebied van Human Capital van de Cleantech Regio. Dit plan wordt naar verwachting in het eerste kwartaal van 2020 opgeleverd. • Basis voor het Actieplan Human Capital is het arbeidsmarktonderzoek dat in april 2018 door Bureau Louter is opgeleverd. Dit onderzoek geeft de concrete ontwikkelingen en opgaven weer op het gebied van arbeidsmarkt en biedt input voor het arbeidsmarktbeleid van de gemeenten maar uiteraard ook van de Board. In grote lijnen zijn de grootste uitdagingen voor de Cleantech Regio het tekort aan HBO/WO geschoolden, de oververtegenwoordiging van MBO geschoolden, de instroom in de tekortsectoren als techniek en zorg en de uitdaging het onbenut potentieel aan de slag te krijgen. Begin 2019 is er een aanvullende enquête gehouden onder werkgevers en deze biedt met name op het vlak van de vraag vanuit werkgevers meer informatie.

	<ul style="list-style-type: none"> • Het Actieplan Human Capital richt zich op alle relevante sectoren in ons werkgebied, van zorg, leisure en logistiek tot ICT, techniek en retail. Ook zijn nadrukkelijk alle beroepen en groepen werkenden in beeld, van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt tot specifiek gekwalificeerde hoger opgeleiden. • Belangrijk onderdeel van het Actieplan wordt de programmalijn Cleantech Werkt uit de Regiodeal, waar in 2019 hard aan is gewerkt. In aansluiting op de opgaven in onze regio (en daarmee de Agenda Cleantech Regio) richt de voorziene inzet zich vooral op het vergroten van technisch geschoold personeel (op alle niveaus) en creëren van een rijkere leerregio waarin onderwijs en bedrijfsleven de handen nog meer ineensteken. • In de ontwikkeling van het Actieplan Human Capital wordt nauw opgetrokken met de thema's Energietransitie en Circulair, gezien de wederzijdse afhankelijkheden die er zijn tussen deze thema's. <p><i>Platform Techniek Stedendriehoek</i></p> <p>Begin 2019 bleek de doorontwikkeling van Platform Techniek Stedendriehoek tot een Technologieraad om verschillende redenen niet haalbaar. Hierop hebben de gemeenten binnen de Cleantech Regio besloten om met een financiële injectie het Platform continuïteit te bieden tot medio 2020. Ook is een kwartiermaker aangesteld om in overleg met betrokkenen en rekening houdend met lokale initiatieven te komen tot een nieuw perspectief. Dit advies is begin december opgeleverd en aangeboden voor nadere besluitvorming.</p> <p>Stakeholders vinden het vooral belangrijk dat het enthousiasmeren en voorlichten van (jonge) scholieren op lokaal niveau goed toegankelijk blijft. Bedrijven en scholen zijn hier samen aan zet! Activiteiten die vragen om regionale schaal en afstemming worden nadrukkelijk opgepakt met de Cleantech Regio in het kader van het Actieplan Human Capital.</p>
--	--

2.4.4 Innovatie

Portefeuillehouder: Erik Visser

Ook voor de opgave Innovatie geldt dat deze wordt aangestuurd vanuit de Strategische Board. De resultaten op deze thema's worden teruggekoppeld in het jaarverslag van de Strategische Board. De gecoördineerde inbreng van de gemeenten en de agendering van belangrijke thema's wordt wel vanuit de Wgr georganiseerd. Vanuit het DB is de portefeuillehouder Erik Visser (portefeuille Circulaire Economie).

Onderwerp	Resultaten 2019
Innovatie	<ul style="list-style-type: none"> • Voor de ontwikkelingen en behaalde resultaten dankzij de inzet van Cleantech Regio Development (CTRD), de uitvoeringsorganisatie van de Board, verwijzen we naar het jaarverslag van de Board. Door middel van overleg tussen de bedrijfscontactfunctionarissen van gemeenten, VNO NCW en Oost NL wordt de link gelegd met CTRD waar het gaat om de bedrijfscontacten en de ontwikkelingen daarin. • In 2019 heeft CTRD in samenwerking met de bedrijfscontactfunctionarissen opnieuw gekeken naar de opgave. De conclusie is dat er op regionaal niveau meer aandacht zou moeten komen voor het werven van buitenlandse bedrijven. Inhoudelijk is een nauwkeuriger propositie van de Cleantech Regio noodzakelijk. De bedrijfscontactfunctionarissen

	en CTRD werken dit verhaal uit in samenwerking met VNO-NCW en Oost NL; naar verwachting is dit begin 2020 gereed.
Circulair aanbesteden	<ul style="list-style-type: none"> • De opdracht van het P-beraad om door middel van een pilot ervaring en kennis op te doen met circulair aanbesteden, zodat deze vervolgens breed ingezet kan worden, is in 2019 afgerond. • De aanbestedingen van de 2 pilots (catering en koude en warme drankautomaten voor de gemeente Apeldoorn) zijn in 2019 afgerond. De gemeente Apeldoorn heeft voor de catering een contract afgesloten met OSP en voor de koffieautomaten een contract met Selecta. In beide overeenkomsten zijn naast circulariteit ook andere maatschappelijk verantwoorde onderdelen geregeld in de overeenkomst. Te denken valt aan gezondheid van de medewerkers, duurzaamheid van de producten en machines, lokale economie en fairtrade. In het voorjaar van 2019 zijn de opdrachten gegund aan de partijen en daarna is een intensief traject doorlopen tot het najaar van 2019 waarin de contracten zijn opgesteld met daarin uitgewerkt wat wordt geleverd, welke kpi's van toepassing zijn en hoe we er in de toekomst voor gaan zorgen dat het contract up-to-date blijft met betrekking tot bijvoorbeeld de ontwikkelingen op het gebied van circulariteit en duurzaamheid. • De workshopreeks over Rapid Circulair Contracting is doorlopen. Circa 20 belangstellenden uit de regio hebben kennis kunnen maken met de RCC-methode die is ontwikkeld door KplusV. Het is een methodiek die niet op alle aanbestedingen van toepassing is (onder andere afhankelijk van de waarde van de opdracht, de complexiteit van opdrachten en wie betrokken zijn bij de uitvoering van de aanbesteding en het contract). De betrokkenen hebben in ieder geval ideeën op kunnen doen en de beste dingen eruit kunnen halen om toe te passen in de eigen praktijk.

2.5 Algemene dekkingsmiddelen

De regio Stedendriehoek kent geen algemene dekkingsmiddelen in vergelijking tot een gemeente zoals bijvoorbeeld Algemene Uitkering, dividend en belastingopbrengsten. De begrote uitgaven worden gedekt door bijdragen van gemeenten, welke zijn gebaseerd op inwoneraantallen. Bij de programma's wordt deze post dan ook niet verder toegelicht.

2.6 Onvoorzien

De regio Stedendriehoek kent geen post onvoorzien. Zoals al hierboven vermeld worden de begrote uitgaven gedekt door bijdragen van gemeenten. Bij de programma's wordt deze post dan ook niet verder toegelicht.

3. Verplichte paragrafen

3.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

In deze paragraaf wordt de relatie gelegd tussen weerstandscapaciteit (in hoeverre beschikt de regio over middelen en mogelijkheden om niet-begrote kosten te dekken) en de risico's waarvoor geen financiële voorzieningen zijn gevormd of die niet tot afwaardering van activa hebben geleid en die van materiele betekenis kunnen zijn in relatie tot het balanstotaal of de financiële positie.

Indien onverhoopt zich een situatie voordoet waarbij dusdanige onvoorziene "schades" optreden die niet uit regionale middelen voldaan kunnen worden zal een beroep gedaan moeten worden op de regiogemeenten.

Coronavirus

Het Coronavirus brengt veel onzekerheden en risico's met zich mee die wij op het moment van samenstellen van de jaarstukken nog niet kunnen overzien. Dat het consequenties zal hebben voor het weerstandsvermogen en de risicoparagraaf is duidelijk. Welke dat betreft is nog moeilijk te overzien.

De organisatie monitort voortdurend de ontwikkelingen en de hiermee verbonden risico's en gevolgen voor het financiële resultaat 2020 en verder. Waar mogelijk worden dan ook beheersmaatregelen genomen. Mochten de actuele ontwikkelingen leiden tot aangepaste prognoses voor 2020 dan zal de organisatie deze verwerken in de tussentijdse rapportages.

Weerstandscapaciteit

De regio kent geen algemene reserve. De exploitatielasten worden jaarlijks verrekend met de gemeenten. Wel is sprake van een bestemmingsreserve, te weten de reserve Overlopend projectbudget.

Risico's

Meerdere risicogebieden zijn te benoemen, w.o.:

- risico's als gevolg van eigen besluitvorming (eigen beleid). De regio heeft in het verleden de begroting niet geïndexeerd als vorm van bezuiniging. Momenteel wordt de begroting zo reëel mogelijk opgesteld en is van achterwege laten van indexering geen sprake meer;
- een vrijwillige samenwerking en een light organisatie is succesvol als er voldoende gezamenlijke energie is om dingen voor elkaar te krijgen. Dit geldt ook voor de inzet aan capaciteit (veelal om niet) voor het regionale werk vanuit gemeenten;
- het doen of nalaten van andere partijen. Dit kan tot risico leiden. De focus bij het doen of nalaten van andere partijen ligt momenteel op subsidies die zijn toegekend op basis van cofinanciering. De projecten in het kader van Mobiliteit/ hebben zo'n constructie, daar speelt cofinanciering een belangrijke rol;
- risico t.a.v. eigendommen. Op dit moment wordt er van uit gegaan dat dit niet of in geringe mate aanwezig is. Risico op eigendommen geldt vooral voor zover de eigendommen niet of niet voldoende verzekerd zijn voor verlies door welke oorzaak dan ook;
- autonome risico's; dit zijn risico's waar we zelf geen invloed op uit kunnen oefenen en geen voorziening voor kunnen treffen.

Kengetallen

De volgende kengetallen zijn voorgeschreven:

1. a netto schuldquote: de netto schuldquote geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast van de medeoverheid ten opzichte van de eigen middelen. Het geeft zodoende een indicatie in welke mate de rentelasten en aflossingen op de exploitatie drukken. Omdat er bij leningen onzekerheid kan bestaan of ze allemaal worden terugbetaald, wordt bij de berekening van de netto schuldquote onderscheid gemaakt door het kengetal zowel inclusief als exclusief de doorgeleende gelden te berekenen. Op die manier wordt duidelijk wat het aandeel van de verstrekte leningen in de exploitatie is én wat dat betekent voor de schuldenlast. Bij beide berekeningen worden bij de financiële activa de verstrekte leningen opgenomen. De regio heeft geen langlopende leningen meer, deze zijn in 2015 afgelost. Het kengetal fluctueert met het in "kas" hebben van voorschotten van subsidies.
- b netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen: zie bij a. De regio verstrekt geen leningen, daardoor wijzigt de ratio niet.

2. solvabiliteitsratio: deze ratio geeft inzicht in de mate waarin de regio in staat is aan zijn financiële verplichtingen te voldoen.
3. grondexploitatie; Grondexploitatie is geen deel van het takenpakket van de regio Stedendriehoek.
4. structurele exploitatieruimte: deze is niet van toepassing. De structurele exploitatieruimte is van belang om te kunnen beoordelen welke structurele ruimte een gemeente of provincie heeft om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is. Bij de regio worden de structurele lasten jaarlijks begroot en vervolgens verrekend met de bijdrage van de gemeenten op basis van inwoneraantallen.
5. belastingcapaciteit: Belasting heffen is geen deel van het takenpakket van de regio Stedendriehoek. Het opstellen van de begroting t + 1 (t is het huidige jaar) valt gelijktijdig met opstellen van de jaarstukken voor jaar t-1. Vanwege deze werkwijze is het voor de regio niet mogelijk om kengetallen te berekenen op begrotingsbasis.

kengetallen	realisatie '18	realisatie '19
netto schuldquote	-18,71 %	0,18 %
netto schuldquote gecorrigeerd voor alle leningen	-18,71 %	0,18 %
solvabiliteitsratio	5,70 %	8,97 %
grondexploitatie	nvt	nvt
structurele exploitatieruimte	nvt	nvt
belastingcapaciteit	nvt	nvt

Resumé: het weerstandsvermogen van de regio Stedendriehoek is niet groot. Indien onverhoopt de regio op enig moment niet meer aan haar verplichtingen kan voldoen, moet teruggevallen worden op de deelnemende gemeenten.

3.2 Financiering

In deze paragraaf wordt nader ingegaan op het risicobeheer van de financieringsportefeuille. De Wet FiDo en regeling Ruddo zijn van toepassing. In tegenstelling tot de paragraaf weerstandsvermogen gaat het in deze paragraaf om risico's die wel kwantificeerbaar zijn.

De regio heeft op 18 december 2014 haar huidige Treasurystatuut vastgesteld.

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet geeft aan het bedrag dat maximaal met korte externe middelen mag worden gefinancierd. Indien de regio boven deze limiet uit komt, moet overgegaan worden op een vaste geldlening. De kasgeldlimiet was voor het jaar 2019 bepaald op 8,2%.

Het saldo op de lopende rekening vanwege schatkistbankieren bedraagt 0,75% van het begrotingstotaal, met een minimum van € 250.000. Voor de regio geldt dit minimale bedrag. Zie verder pagina 23 bij liquide middelen als onderdeel van de toelichting op de balans.

kasgeldlimiet		
begroting 2019 primair		1.180.766
begroting 2019 na 2e wijziging		2.538.245
rekening 2019		2.943.602
percentage		8,5%
primaire begr	kasgeldlimiet	100.365
begr na BW	kasgeldlimiet	215.751
wettelijke ondergrens (wet FiDo)		300.000
Maximaal saldo rek cf. schatkistbankieren		250.000
rekening 2019	kasgeldlimiet	250.206

Ruimte onder de kasgeldlimiet per :	
eerste kwartaal 2019	2.330.568
tweede kwartaal 2019	1.761.606
derde kwartaal 2019	1.499.254
vierde kwartaal 2019	1.636.754

Er zijn in 2019 drie begrotingswijzigingen geweest. De eerste begrotingswijziging betrof de aansluiting van Heerde bij de Regio Stedendriehoek en een daarbij behorende bijdrage van € 50.355. Deze bijdrage is ingezet om een extra projectsecretaris in te zetten. De tweede begrotingswijziging betrof een budgettair neutrale wijziging vanwege het subsidieproject in het kader van Mobiliteit: Slimme en Schone Mobiliteit als opvolger van het project Beter Benutten, gestart op 1 januari 2018. Deze wijziging hield een verhoging van de baten en lasten voor dit subsidieproject in van € 1.083.260. Deze begrotingswijziging heeft geen

invloed op de gemeentelijke bijdrage, want de wijziging bestaat enerzijds uit subsidie en anderzijds uit subsidie en cofinanciering.

De derde en laatste begrotingswijziging betrof een herbestemming van een deel van de Reserve Overlopende Projecten, specifiek het deel uit 2016. Dit bedrag, € 72.067, is daarmee geormerkt als cofinanciering voor de Uitvoeringsovereenkomst Slimme en Schone Mobiliteit.

Renterisiconorm

De renterisiconorm bedraagt 20% van het begrotingstotaal en er geldt een wettelijke ondergrens van € 2.500.000. Deze wettelijke ondergrens heeft een positieve uitwerking voor de regio, namelijk meer financiële ruimte (€ 2,5 mln. ten opzichte van begrote norm (na wijziging) € 507.649 en gerealiseerde norm € 532.841. Zie hieronder.

renterisiconorm		
begroting 2019 primair		1.180.766
begroting 2019 na wijziging		2.538.245
rekening 2019		2.943.602
percentage		20,0%
primaire begr	renterisiconorm	236.153
begr na BW	renterisiconorm	507.649
wettelijke ondergrens		2.500.000
rekening 2019	renterisiconorm	588.720

Kredietrisicobeheer

Kredietrisicobeheer is het beheersen van de risico's die voortvloeien uit de mogelijkheid van een waardedaling ten gevolge van het niet na kunnen komen van de verplichtingen door de tegenpartij als gevolg van insolventie of deficit. Dit is een blijvend punt van aandacht.

Relatiebeheer

De belangrijkste bankrelatie is de BNG. In december 2013 is een zogenaamde "werkrekening" geopend bij de BNG voor het schatkistbankieren, met daaraan gekoppeld een rekening bij de schatkist. Het automatisch afkomen van een saldo hoger dan € 250.000 is ingesteld.

Liquiditeitenbeheer

De invoering van het schatkistbankieren brengt met zich mee dat er niet meer dan € 250.000 op de lopende rekening als saldo aanwezig mag zijn. Het meerdere wordt afgeroomd ten gunste van de schatkist. Over deze schatkistrekening bedraagt deze rentevergoeding "0".

Administratieve organisatie liquiditeitsfunctie

De basis hiervoor is gelegd in het Treasurystatuut. De regio streeft naar een minimale variant, zoals past bij het huidige kleine en flexibele regiobureau. Het proces betalen van een factuur is volledig beschreven.

Informatievoorziening

Vanwege de wijziging in de Uitvoeringsregeling financiering decentrale overheden (april 2009) kan de regio via de begroting en jaarrekening de provincie informeren over de stand van de kasgeldlimiet. Bij 3 kwartalen overschrijding van de limiet is het wel nodig dat de regio alsnog drie kwartaalrapportages toezendt aan de toezichthouder met daarbij een plan om weer te voldoen aan de kasgeldlimiet. Dit is voor de regio in 2019 niet van toepassing geweest.

3.3 Bedrijfsvoering

De bedrijfsvoering omvat de volgende onderdelen: personeel, informatisering, automatisering, communicatie, organisatie, financieel beheer en huisvesting.

Personeel en organisatie

Het bureau bestaat per 31/12/19 formeel uit 6,7 FTE. De huidige medewerkers zijn werkzaam op basis van detachering en inhuur bij het bureau Stedendriehoek. Voor deze opzet is gekozen zodat de regio (en de

regiogemeenten) in de toekomst niet langdurig de financiële lasten hoeft te dragen van personeel als gevolg van reorganisatie en ontslag.

De regio is gehuisvest in het gemeentehuis in Twello.

Informatiebeleid en automatisering

Er wordt voornamelijk gebruik gemaakt van de reguliere kantoortoepassingen. Dit volstaat voor de meeste taken. Deze voorzieningen worden afgenomen van de gemeente Voorst.

De controltaak en de financiële administratie worden verzorgd door gemeente Apeldoorn. Voor communicatie wordt steeds vaker de digitale variant gekozen in plaats van een boekje of andere vorm van drukwerk. De regio werkt grotendeels "papierloos" en heeft hiervoor iPads aangeschaft. Voor het digitale archief maakt de regio gebruik van programma Corsa, welke via gemeente Voorst wordt afgenomen. Daarbij zijn uiteraard de wettelijk geldende regels voor archivering gewaarborgd.

3.4 Rechtmatigheid

In het kader van rechtmatigheid dient elk jaar een geactualiseerd normenkader te worden vastgesteld: dit normenkader betreft alle regelgeving waarin de kaders voor het "reilen en zeilen" van de regio worden genoemd, zowel extern (wet- en regelgeving) als intern (zgn. eigen verordeningen en regelingen).

In de financiële verordening is opgenomen dat het DB eenmaal per bestuursperiode zorg draagt voor interne toetsing op juistheid, volledigheid en tijdigheid van de bestuurlijke informatievoorziening, rechtmatigheid van de beheershandelingen en op misbruik en oneigenlijk gebruik van regelingen van de regio Stedendriehoek (artikel 6). Met ingang van 2007 is een begin gemaakt met het opstarten van een interne controle. Voor het jaar 2019 is dit gedaan door een collega van de gemeente Apeldoorn.

Bevindingen IC 2019

Dit jaar is de Verbijzonderde Interne Controle in afgeslankte vorm uitgevoerd door capaciteitsgebrek bij de gemeente Apeldoorn. Er is enkel een spendanalyse uitgevoerd. De conclusie was dat ten opzichte van 2018 de beheersing over de inkoop en de type aanbesteding verbeterd is. Het gaat dan met name om leveranciers die qua opdrachtvolume rond de Europese aanbestedingsgrens zitten. De Regio volgt tevens het Apeldoornse inkoop- en aanbestedingsbeleid. Hierin staan drempels voor enkelvoudig onderhands, meervoudig onderhands en nationaal aanbesteden. Over deze drempels is geen oordeel geveld.

Gedurende het afgelopen jaar is het bestuur per 1 juni en per 1 oktober 2019 achteraf geïnformeerd via 2 rapportages over de stand van de budgetten en het te verwachten eindsaldo.

JAARREKENING

4. Grondslagen waardering en resultaatbepaling

Algemeen

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten daarvoor geeft.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders wordt vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

BALANS

Vaste activa

De regio Stedendriehoek beschikt niet over vaste activa.

Vlottende activa

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid kan een voorziening in mindering worden gebracht.

Liquide middelen en overlopende posten.

Deze activa worden tegen nominale waarde opgenomen.

Vaste passiva

Vaste schulden

De Regio heeft geen vaste schulden.

Vlottende passiva

De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Borg- en Garantstellingen

Er zijn geen leningen door ons gewaarborgd.

5. Balans per 31 december 2019

BALANS PER 31 DECEMBER 2019		bedragen * € 1.000,-	
ACTIVA	Ultimo 2019	Ultimo 2018	
Totaal vaste activa	0	0	
Vorderingen op openbare lichamen	1.181	65	
Uitzettingen in 's Rijks schatkist met rentetypische looptijd korter dan één jaar	123	1.526	1.591
	1.304		
Liquide middelen			
Banksaldi	59	250	250
	59		
Totaal vlottende activa	1.363	1.841	
TOTAAL GENERAAL	1.363	1.841	

BALANS PER 31 DECEMBER 2019		bedragen * € 1.000,-	
PASSIVA	Ultimo 2019	Ultimo 2018	
Eigen vermogen			
Bestemmingsreserve	4	172	
Gerealiseerde resultaat	119	-67	105
	122		
Totaal vaste passiva	122	105	
Overlopende passiva			
Nog te betalen bedragen	289	432	
Van Europese of Nederlandse overheden ontvangen, nog te besteden specifieke uitkeringen	952	1.304	1.737
	1.241		
Totaal vlottende passiva	1.241	1.737	
TOTAAL GENERAAL	1.363	1.841	

VLOTTENDE ACTIVA

Uitzettingen met een looptijd < 1 jaar

Vorderingen op openbare lichamen

	31-12-2019	31-12-2018
Vorderingen openbare lichamen	1.181	65
Totaal	1.181	65

Het betreft hier de openstaande posten bij gemeenten en andere overheden op balansdatum. Doordat een aantal rekeningen pas laat in december aan gemeenten en provincie zijn toegestuurd, is het nog te ontvangen bedrag hoger dan in 2018. Daarnaast moet er nog een substantieel bedrag ontvangen worden van voornamelijk het Rijk in verband met het project Slimme & Schone Mobiliteit.

Uitzettingen in 's Rijks schatkist met rente typische looptijd korter dan één jaar

	31-12-2019	31-12-2018
BNG - schatkistrekening Rijk	123	1.526
Totaal	123	1.526

Het bedrag in de schatkist is in 2019 lager dan in 2018. Het saldo fluctueert met het in kas hebben van vooruit ontvangen subsidievoorschotten.

De regio houdt geen andere gelden aan buiten 's Rijks schatkist.

Liquide middelen

Banksaldi

	31-12-2019	31-12-2018
BNG - regio algemeen	59	250
Totaal	59	250

VASTE PASSIVA

Eigen vermogen

	Boekwaarde 31-12-2018	Toevoeging	Onttrekking	Bestemming resultaat vorig boekjaar	vermindering afrekening exploitatie	boekwaarde 31-12-2019
Rente-egalitatie	65.510				65.510	0
Eenmalige bestedingen	21.478				21.478	0
Overlopend projectbudget	115.345	118.527	101.026	0	10.502	122.344
Totaal bestemmingsreserves	202.332	118.527	101.026	0	97.489	122.344
Resultaat boekjaar	-67.257	0		-67.257		0
Totaal eigen vermogen	135.075	118.527	101.026	-67.257	97.489	122.344

Bestemmingsreserves

Rente-egalitatiereserve/Eenmalige bestedingen

De Rente-egalitatie reserve en de Reserve Eenmalige bestedingen zijn bij de resultaatbestemming 2018 vrijgevallen. De resultaatbestemming 2018 is in 2019 verwerkt.

Overlopend projectbudget

De reserve Overlopend Projectbudget (OP) is ingesteld bij de jaarrekening 2010 ten behoeve van overlopend projectgeld. Het is onderverdeeld in jaarschijven die samen de totale ROP vormen. Van de gereserveerde € 95.000 in ROP 2016 was na afloop van boekjaar 2018 nog € 72.067 beschikbaar voor de cofinanciering van de Uitvoeringsovereenkomst Slimme en schone mobiliteit. In 2019 is dit geld ingezet als dekking en is de restwaarde van de ROP 2016 nihil.

Reserveringen OP 2016:	Stand begin 2019	uitgaven 2019	vrijval	stand 31-12-2019
Laadinfrastructuur	20.000	20.000	0	0
aanv FRG	30.000	30.000	0	0
inzet jr projectleider	13.001	13.001	0	0
Slimme/schone MOB	9.066	9.066	0	0
totaal reserve OP	72.067	72.067		0

De reserve OP 2017 is in 2018 reeds grotendeels gebruikt of vrijgevallen. Er resteerde enkel een reserve ten behoeve van activiteiten rondom de Omgevingswet ten grootte van € 2.576. Op de ROP 2017 zijn in 2019 geen wijzigingen geweest.

Reserveringen 2017 :	Stand begin 2019	uitgaven 2019	vrijval	stand 31-12-2019
Omgevingswet/opdracht DIEP	2.576			2.576
OP 31-12-2018 reservering 2017	2.576	0	0	2.576

Ten slotte is de reserve OP 2018 gevormd ter dekking van drie overlopende posten, samen ter grootte van € 30.200. Deze gelden zijn ingezet voor de gestelde doelen. Er resteert enkel nog een restbedrag voor zowel Begeleiding Omgevingswet als Klimaatadaptatie.

Reserveringen OP 2018:	Stand begin 2019	Uitgaven 2019	voorstel	stand 31-12-2019
Afronding opdracht Projectleider Slim & Schoon	13.900	13.900	0	0
Begeleiding Omgevingswet	5.700	4.551	0	1.149
Klimaatadaptatie	10.600	10.508	0	92
totaal reserve OP	30.200	28.959	0	1.241

Gerealiseerd resultaat 2019

Resultaat	2019	2018
Bestemming:		
<i>Gerealiseerd exploitatieresultaat</i>	118.527	-67.257
Exploitatieresultaat	118.527	-67.257

Bestemming resultaat dienstjaar 2019

Het voorstel is om € 56.027 te reserveren voor frictiekosten gerelateerd aan de Regio Deal en de organisatieverandering. Verder wordt voorgesteld € 40.000 vrij te maken als extra budget in 2020 voor Mobiliteit. De resterende € 22.500 is bestemd voor een tweetal projecten die in 2019 gepland waren, maar doorgeschoven zijn naar 2020. Er wordt dus € 112.500 toegevoegd aan de reserve overlopende projecten. Het resulterend saldo is nul.

VLOTTENDE PASSIVA

Overlopende passiva

Nog te betalen bedragen

Nog te betalen 2019	stand per 31-12-2019	stand per 31-12-2018
Diverse loonkosten (inhuur en detachering)	161.847	230.197
Exploitatielasten bureau	3.408	17.931
Communicatie	509	15.555
Agenda budgetten	37.203	31.850
Uitgaven in het kader van project BBV	0	3.630
Uitgaven Slimme en schone Mobiliteit	85.971	133.415
Totaal ten laste gebracht	288.938	432.578

Van Europese of Nederlandse overheidslichamen ontvangen, nog te besteden specifieke uitkeringen

R 2019	stand 31-12-2018	toevoeging	vrijval	aanwending	stand 31-12-2019
Beter Benutten Vervolg	833.611				833.611
Fietsruggengraat (niet BBV)	140				140
Vliegwiel Binnensteden	130.000			49.522	80.478
Uitvoeringsovereenkomst S & SM	48.945	98.041		48.945	98.041
FIETS bijdragen/NBd.	4.177				4.177
Subsidie Slim en schoon	287.550			287.550	0
Bijdragen Fiets	0	220.762			220.762
Totaal	1.304.423	318.803	0	386.017	1.237.209

Beter Benutten Vervolg

Het project Beter Benutten Vervolg (BBV) is in de zomer van 2018 afgerond. De verantwoordingen zijn eind september 2018 aangeleverd bij de subsidieverstrekkers. Begin 2020 zijn de subsidievestigingen ontvangen. Hierover zal verder worden geïnformeerd bij de eerste tussentijdse rapportage van 2020.

Fietsruggengraat (niet BBV)

Hier staat nog een minimaal bedrag. In 2020 zal een besluit genomen worden wat er met deze gelden moet gebeuren.

Vliegwiel Binnensteden

Voor het vliegwiel Binnensteden is een uitvoeringsovereenkomst afgesloten tussen de provincie Gelderland en de regio Stedendriehoek. De regio en provincie hebben hier beide € 140.000 voor gereserveerd (€ 20.000 per gemeente) wat beschikbaar is voor het uitvoeren van opdrachten. De bijdragen van de gemeente zijn begin 2017 ontvangen. Bij de provincie lag de wens om dit project in 2019 af te ronden. Er lopen nog activiteiten, maar er zullen niet meer activiteiten bijkomen in het huidige project. Er rest slechts nog afronding van de geaccordeerde projecten.

Uitvoeringsovereenkomst Slimme en schone Mobiliteit

In jaarrekening 2017 is aangegeven dat de provincie en de regio op een andere met elkaar samenwerken via zogenaamde uitvoeringsovereenkomsten. Voor de uitvoering van diverse projecten inzake Slimme en schone Mobiliteit ontvangt de regio cofinanciering van de provincie. Er is voor gekozen om de toevoeging en de aanwending niet te salderen. Hierdoor is beter inzichtelijk wanneer gelden de organisatie in- en uitgaan.

Subsidie Slim en Schoon

De opvolger van project BBV: dit subsidieprogramma is in de loop van 2018 gestart en de einddatum was in eerste instantie op 31 december 2018 gezet (zie ook de begrotingswijziging tweede rapportage 2018, DB 19 oktober 2018). In de loop van het laatste kwartaal is in samenspraak met de subsidieverstrekkers de einddatum op 31 december 2019 vastgezet. Het project is geheel in 2019 afgerond. Voor meer informatie, zie Programma 4 (pagina 38 en 39).

VO Fiets

In 2019 zijn facturen verstuurd voor gelden die reeds in 2018 waren toegezegd. Daarnaast zijn activiteiten ondernomen die geen vooruitontvangen bedragen als dekking gebruikten. Daardoor blijft dit bedrag voor nu staan.

NIET UIT DE BALANS BLIJKENDE RECHTEN EN VERPLICHTINGEN

Per 1 juli 2018 is het subsidie BBV afgerond. De subsidieverantwoordingen zijn ingediend. Er is nog geen subsidievestiging ontvangen. Op de balans staat nog een bedrag welke de regio nodig heeft voor de eindafrekening, in de exploitatie zijn de uitgaven en inkomsten in evenwicht met elkaar: deze subsidie is niet betrokken bij gemeentelijke bijdragen.

Verder loopt er een huurovereenkomst met de gemeente Voorst voor de huisvesting van de Regio tot en met 31-12-2021.

6. Overzicht baten en lasten jaarrekening 2019 (bedragen x € 1)

** betreft inwonerafhankelijke lasten	rekening 2018		begroting 2019		begroting 2019		rekening 2019	
	lasten	baten	lasten	baten	lasten	baten	lasten	baten
omschrijving			<i>primitief</i>		<i>na wijziging</i>			
Public relations **	78.605	92.570	94.807	94.807	94.807	94.807	46.600	94.807
Bureau Stedendriehoek **	755.927	712.182	716.961	716.961	767.316	767.316	753.183	767.316
Financiering en Resultaat	-1	0	0	0	0	0	0	0
Totaal Bestuur en Bureau	834.531	804.752	811.768	811.768	862.123	862.123	799.783	862.123
Agenda Stedendriehoek **	342.766	314.663	318.643	318.643	318.643	318.643	291.414	347.602
Totaal Agenda Stedendriehoek	342.766	314.663	318.643	318.643	318.643	318.643	291.414	347.602
Beter Benutten Vervolg (totaal project)	2.278.780	2.278.780	0	0	0	0	0	0
Campagne vlot en veilig fietsen	16.545	0			179.250	0	226.983	0
Werkgeversaap pak	69.245	0			172.250	0	160.455	0
Data/ITS	31.869	0			172.250	0	143.406	0
Slimme Mobiliteit	0	0			138.000	0	107.948	0
Multimodaliteit	4.000	0			174.107	0	93.716	0
Duurzame verbreding A1	11.440	0			25.000	0	41.350	0
E-mobility	25.000	0			138.000	0	187.853	0
Logistiek	50.707	0			120.500	0	140.181	0
Subsidie SSM algemeen-communicatie	55.644	0			79.374	0	115.749	0
Subsidie SSM algemeen-subsidieadviseur	4.030	0			79.374	0	0	0
Subsidie SSM algemeen-financieel adviseur	5.445	0			79.374	0	39.090	0
Subsidie SSM algemeen-baten	293	274.219			0	1.357.479	0	1.256.731
VO ontwerp snelle fietsroutes	14.034	14.034			0	0	221.811	231.000
Deventer-Apeldoorn	0	0					9.189	0
Mobiliteit: Slimme en schone Mobiliteit	288.252	288.252			1.357.479	1.357.479	1.487.731	1.487.731
UITVovk Slimme en schone mobiliteit	102.446	45.050			0	0	178.762	178.762
UITVovk Toekomstbestendige binnensteden	5.000	5.000			0	0	185.913	185.912
en dorpskernen								
Uitvoeringsovereenkomsten	395.698	338.302			0	0	364.674	364.674
Totaal	3.851.775	3.736.497	1.130.411	1.130.411	2.538.245	2.538.245	2.943.602	3.062.130
Geraamde en gerealiseerde totaal saldo baten en lasten		-115.278		0		0		118.527
- storting Overlopend projectbudget (OP)							118.527	
- onttrekking Overlopend projectbudget		47.962						0
- vrijval reserve OP		60						0
Totaal mutaties reserves	0	48.021	0	0	0	0	118.527	0
	Gerealiseerd		Geraamd		Geraamd		Gerealiseerd	
	resultaat 2018	-67.257	resultaat 2019	0	resultaat 2019	0	resultaat 2019	0

De rekening 2019 sluit met een voordeel € 118.527 voor mutatie reserves. Daarnaast wordt er € 118.527 gestort in de reserves. Dit brengt het resultaat na reserves op nul.

Resumé saldi rekeningkolom (behoudens afrondingen):

Programma 001 Bestuur en Bureau	€	62.340	V
Programma 002 Agenda Stedendriehoek	€	56.188	V
Programma 003 Subsidies	€	nvt	
Programma 004 Slimme en schone Mobiliteit	€	0	V
Programma 005 Uitvoeringsovereenkomsten	€	0	V +
Gerealiseerd totaal saldo lasten en baten	€	118.527	V
Storting reserve overlopend projectbudget	€	118.527	N +
Saldo na mutatie reserve 2019	€	0	V

Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien

De regio kent geen algemene dekkingsmiddelen in vergelijking tot een gemeente zoals Algemene Uitkering, dividend en belastingopbrengsten. De begrote uitgaven worden gedekt door bijdragen van gemeenten, welke zijn gebaseerd op inwoneraantal. Ook kent de regio geen post onvoorzien. Om te komen tot een saldo, wordt bij de jaarrekening het resultaat per programma in beeld gebracht (programma's waaraan een gemeentelijke bijdrage is gekoppeld), een saldo berekend en resultaat bepaald waarbij de mutaties reserve ook in beeld komen. Bij een gerealiseerd nadeel krijgen de gemeenten een afrekening en verzoek tot bijbetaling, bij een (substantieel) gerealiseerd voordeel kan een voorstel worden gedaan tot reservering en/of tot uitbetaling. Bij subsidies is een andere dekking voorzien en wordt niet met gemeentelijke bijdrage op basis van inwoneraantal gerekend. Bij uitvoeringsovereenkomsten worden naast de reguliere exploitatie specifieke afspraken met gemeenten over bijdragen gemaakt, welke niet gebaseerd zijn op inwoneraantal.

Structurele toevoegingen en onttrekkingen reserves

De regio kent geen structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves. Buiten een Reserve Overlopend Projectbudget zijn er geen reserves.

Er vindt wel jaarlijks onttrekking en storting plaats in de reserve Overlopend Projectbudget, echter het gaat hier om jaarlijks te bepalen mutaties. Dit wordt per jaar bekeken en als besluit voorgelegd.

Verschillen en begrotingsrechtmatigheid exploitatie 2019

In het kader van begrotingsrechtmatigheid tracht de regio via financiële rapportages het bestuur zo vroeg mogelijk te informeren over mogelijke overschrijdingen en onderschrijdingen. De kosten van de producten van de regio worden immers gedekt door gemeentelijke bijdragen. In dat kader is het van belang om in deze rapportages het te verwachten saldo van het boekjaar onderbouwd bij benadering af te geven. De regio tracht zo veel mogelijk binnen het budget te blijven, dat is het beleid van de regio.

Voor de uitvoeringsovereenkomsten zijn projectlijsten opgesteld in afstemming met gemeenten en provincie. Volgens deze lijsten worden projecten uitgevoerd. In 2019 is hard gewerkt om zoveel mogelijk projecten van deze lijsten te verwerkelijken. Niet voor alle projecten is dat in 2019 gelukt. Een aantal projecten worden in 2020 uitgevoerd. Alle uitgevoerde activiteiten zijn dus in overeenstemming met de projectlijsten.

In de tweede rapportage hebben we een voorlopige prognose afgegeven van een nadelig resultaat ad € 12.970.

Waar we in de tweede rapportage nog uitgingen van een exploitatie-nadeel is het resultaat nu in evenwicht. Het verschil zit in:

1. De subsidie die was aangevraagd voor de Regionale Energie Strategie bleek met terugwerkende kracht in 2019 ingezet te mogen worden. Hierdoor konden veel uitgaven worden gedekt.
2. In de rapportage werd nog uitgegaan van meer uitgaven aan de post Driehoeksverhoudingen. Aan het eind van het jaar bleek dat hier door digitalisering veel minder kosten op gemaakt worden dan voorheen.

Voor een specifiekere toelichting wordt verwezen naar de programmaverantwoordingen vanaf pagina 39.

Mutaties reserves

Op hoofdlijnen zijn bestemde overlopende projectbudgetten ingezet en is door middel van een begrotingswijziging het overlopend projectbudget 2016 ingezet voor de Uitvoeringsovereenkomst Slimme & Schone Mobiliteit. Voor een specificatie van de mutaties in de reserves wordt verwezen naar pagina 31.

Overzicht totale eenmalige baten in 2019

Programma 1 en 2 worden gedekt uit structurele bijdragen vanuit de gemeenten. De overige programma's, programma 4 en 5, worden gedekt uit incidentele baten (subsidies en cofinanciering). Dit betreft in 2019 een totaal van € 1.852.405.

Mutatie reserves 2019:

omschrijving/lasten	rekening 2018	begroting 2019	rekening 2019
Totaal lasten	-	-	0

omschrijving/baten	rekening 2018	begroting 2019	rekening 2019
Bijdrage reserve OP inzake A1 (212.34)	12.500		
Bijdrage reserve OP inzake Electric experience (WB 2017)			
Bijdrage reserve OP inzake omgevingswet (213)	19.723		
Bijdrage reserve OP herijkingsonderzoek (213)	15.700		
Bijdrage reserve OP inzake Tafels	4.875		
Bijdrage reserve OP inzake Projectleider Slim en schoon		13.900	13.900
Bijdrage reserve OP inzake AT Osborne/Klimaatadaptat		10.600	10.508
Bijdrage reserve OP inzake Jouw Omgevingswet		5.300	4.771
Bijdrage reserve OP 2016 inzake UOVK S&SM		72.067	72.067
Vrijval reserve OP inzake tafels	-2.875		
Vrijval restant reserve rente en eenmalig			
Totaal baten	49.923	101.867	101.246
Saldo	49.923	101.867	101.246

Programma 001 Bestuur en Bureau

Budgethouder: secretaris

Portefeuillehouder: Allen

Programma: 001

Kosten: wat heeft het programma gekost?

omschrijving	rekening 2018	begroting 2019	rekening 2019
Totaal PR Stedendriehoek	78.605	94.807	46.600
Totaal Bureau Stedendriehoek	755.927	767.316	753.183
Totaal Financiering en Resultaat	-1	0	0
Totaal lasten	834.531	862.123	799.783

	rekening 2018	begroting 2019	rekening 2019
Bijdrage gemeenten (PR en bureau)	835.069	862.123	862.123
Totaal Financiering en Resultaat	0		0
Totaal baten	835.069	862.123	862.123

Saldo	538	0	62.340
--------------	------------	----------	---------------

De uitgebreide beleidsinhoudelijke toelichting vindt u in hoofdstuk 2.2 en voor Communicatie hoofdstuk 2.3.

Toelichting financiële verschillen:

PR Stedendriehoek

De totaal gerealiseerde lasten voor Communicatie en Bestuur zijn €48.207 lager dan begroot. Het voordeel op de bestuursgerelateerde kosten bedraagt € 5.383. Bij de kosten voor de accountant is een voordeel van € 11.501.

Het voordeel op Communicatie bedraagt € 31.321. De kosten voor communicatie worden gedeeld met de Strategische Board: de regio en de Board hebben een gezamenlijk communicatieteam. Uitspringer was de post Driehoeksverhouding, waar € 25.284 minder is uitgegeven dan verwacht. Dit komt door de digitalisering van de nieuwsbrief.

Bureau Stedendriehoek

De kosten van het bureau bedragen € 38.142 (zie p.29) voordelig.

Het bedrag is als volgt opgebouwd:

• Personele lasten	€ 14.063 Voordeel
• Werkplek	€ 194 Voordeel
• Control	€ 501 Voordeel
Totaal	€ 14.758 Voordeel

Het voordeel op de personele lasten wordt veroorzaakt doordat de nieuwe secretaris door de Gemeente Apeldoorn exclusief BTW wordt gedetacheerd, in tegenstelling tot haar voorganger.

Financiering en resultaat

Bij Financiering en Resultaat zijn geen noemenswaardige verschillen, het betreft hier vooral afrondingsverschillen.

Programma 002 Agenda Stedendriehoek

Budgethouder: secretaris

Portefeuillehouder: Allen

Programma: 002

Kosten: wat heeft het programma gekost?

omschrijving /lasten	rekening 2018	begroting 2019	rekening 2019
Innovatie	30.250	32.643	30.250
Sociaal Kapitaal	30.250	32.643	30.250
Bereikbaarheid	144.373	106.075	115.132
Leefomgeving	94.566	76.167	43.834
Algemeen	43.327	71.115	71.949
Totaal lasten voor reserves	342.766	318.643	291.414
omschrijving /baten	rekening 2018	begroting 2019	rekening 2019
Bijdrage gemeenten agenda	309.663	318.643	318.643
Reserve Overlopende Projecten 2018			28.959
Bijdragen gemeenten EWRC			0
Subsidie RES			0
Bijdrage balans inzake 212.39	5.000		
Totaal baten voor reserves	314.663	318.643	347.602
Saldo voor reserves	28.103-	-	56.188
Stortingen in reserves			
Onttrekkingen aan reserves			0
Saldo reserves			0
Saldo na reserves	-28.103	0	56.188

De uitgebreide beleidsinhoudelijke toelichting op de Agenda vindt in hoofdstuk 2.4.

Toelichting financiële verschillen:

Innovatie en Sociaal Kapitaal

omschrijving lasten	Begroting 2019	Realisatie 2019	omschrijving baten	Begroting 2019	Realisatie 2019
Innovatie	32.643		Innovatie	32.643	32.643
Bijdrage Strategische Board		30.250	Bijdrage gemeenten agenda	32.643	32.643
Totaal	32.643	30.250	Totaal	32.643	32.643
omschrijving lasten	Begroting 2019	Realisatie 2019	omschrijving baten	Begroting 2019	Realisatie 2019
Sociaal Kapitaal	32.643		Sociaal Kapitaal	32.643	32.643
Bijdrage Strategische Board		30.250	Bijdrage gemeenten agenda	32.643	32.643
Totaal	32.643	30.250	Totaal	32.643	32.643

In haar vergadering van 15 oktober 2015 heeft het Dagelijks Bestuur besloten om een kwart van de door de board gevraagde extra bijdragen van 1 euro te financieren uit de begroting van de Wgr. Dit gebeurt door de agendabudgetten voor innovatie en sociaal kapitaal (€ 60.500) daarvoor in te zetten en door in kind leveren van uren vanuit het bureau Stedendriehoek. De gemeentelijke baten zijn cf. de vastgestelde begroting 2019.

Bereikbaarheid

omschrijving lasten	Begroting 2019	Realisatie 2019	omschrijving baten	Begroting 2019	Realisatie 2019
Bereikbaarheid			Bereikbaarheid		
Stelpost te verdelen lasten	106.075		Bijdrage gemeenten agenda	106.075	106.075
Ondersteuning aanbesteding COPPA		1.057	Bijdrage ROP 2018 Projectleider S &SM		13.900
Projectleider S &SM		55.487			
Herijking Programma S &SM		36.760			
Monitoring (O-meting) Progr. B reed		21.030			
Diversen		798			
Totaal	106.075	115.132	Totaal	106.075	119.975

Bij eerder rapportages is gemeld dat de projectleider Slimme & Schone Mobiliteit mogelijk op andere wijze gedekt kon gaan worden. Uiteindelijk is gebleken dat een fors deel van de kosten gedekt konden worden uit het overschot op het project Slimme & Schone Mobiliteit. Hierdoor zijn de kosten € 60.770 lager dan eerder gemeld. Een gedeelte van dit voordeel is ingezet voor een programmabrede monitoring. De gemeentelijke bijdragen zijn cf. de vastgestelde begroting 2019.

Leefomgeving

omschrijving lasten	Begroting 2019	Realisatie 2019	omschrijving baten	Begroting 2019	Realisatie 2019
Leefomgeving	76.167		Leefomgeving		
Transitie Voedsel		10.565	Bijdrage gemeenten agenda	76.167	76.167
STEC RPW		12.100	Bijdrage ROP 2018 Klimaatadaptatie		10.508
AT Osborne / Klimaatadaptatie		10.508	Bijdrage ROP 2018 Omgevingswet		4.551
Werkgroep Wonen		103			
RES Overig		39.612			
RES Subsidie		52.845			
Bijeenkomsten RES		12.879			
P-Beraad Energie		6.361			
Kaarten Identiteit					
Jouw Omgevingswet (Diep/Plek)		4.551			
Totaal	76.167	43.834	Totaal	76.167	91.226

Eind 2019 bleek dat de subsidie die de Regio toegekend heeft gekregen voor de Regionale Energiestrategie ook met terugwerkende kracht gebruikt kan worden voor 2019. Dit levert een voordeel op van ruim € 50.000.

De gemeentelijke baten zijn cf. de vastgestelde begroting 2019.

Algemeen

omschrijving lasten	Begroting 2019	Realisatie 2019	omschrijving baten	Begroting 2019	Realisatie 2019
Algemeen	71.115		Algemeen		
Inzet stagiair			Bijdrage gemeenten agenda	71.115	71.115
Lobbykosten		45.581			
Enmalige lasten Cleantech Monitor		9.075			
EWRC Brussel		8.195	Bijdrage gemeenten EWRC		
Organisatieverandering/kwartiermaker		9.098			
Totaal	71.115	71.949	Totaal	71.115	71.115

Het bedrag opgenomen voor de kosten van EWRC zijn gesaldeerd. De inkomsten zijn hier dus in verwerkt. Tevens waren de kosten voor de organisatieverandering onvoorzien.

Programma 004 Mobiliteit

Budgethouder: secretaris

Portefeuillehouder: Slimme en schone
Mobiliteit

Programma: 004

Kosten: wat heeft het programma gekost?

Op dit programma worden zowel de budgetten van het afgeronde programma Beter Benutten Vervolg (BBV) als het nieuwe programma Slimme en Schone Mobiliteit weergegeven. De overeenkomst tussen beide programma's is het dat allebei subsidieprojecten zijn waar naast subsidiebijdragen van Rijk en provincies ook cofinanciering aan de orde is.

De inhoudelijk toelichting inzake Mobiliteit en Bereikbaarheid vindt u in hoofdstuk 2.4.

Ten aanzien van BBV kan de regio melden dat de subsidieverantwoordingen eind september 2018 zijn ingediend bij de subsidieverstrekkingen. Begin 2020 zijn de subsidievaststellingen ontvangen. Hierover zal bij de eerste tussentijdse rapportage van 2020 verder over geïnformeerd worden. Het deelprogramma Fietsruggengraat was een aparte subsidiebeschikking en van dit onderdeel is al wel een herbeschikking ontvangen. Onder de noemer Apeldoorn-Deventer herinzet BBV, wordt dit project in 2019 en 2020 verder uitgevoerd.

Hieronder staat voor de volledigheid een overzicht van de uitgaven aan Beter Benutten Vervolg. Deze zijn voor 2019 nihil.

Beter Benutten Vervolg

omschrijving	rekening 2018	begroting 2019	rekening 2019
Slim reizen vervolg	148.124		0
Fietsruggengraat	1.394.627		0
Apeldoorn	13.034		0
Deventer	0		0
Slim vervoeren	102.471		0
ITS	372.217		0
Projectbureau	44.236		0
BBV (stelpost uitgaven ihkv subsidie)	0	0	0
C-ITS extra	109.953		0
Minder Hinder	609		0
Implementeren ITS Toepassingen	0		0
Stimuleren Fiets	93.510		0
Totale uitgaven	2.278.780	0	0

omschrijving	rekening 2018	begroting 2019	rekening 2019
Bijdragen gemeenten ITS (Apeldoorn en Deventer)	0		0
Beter benutten vervolg, te ontvangen subsidies correctie van balans, geoormerkt budget BBV	1.279.947 998.833	0	0
Totale inkomsten	2.278.780	-	-
Saldo	-	-	-

Slimme en schone Mobiliteit

omschrijving	rekening 2018	begroting 2019 na wijz	rekening 2019
Campagne vlot en veilig fietsen	16.545	179.250	226.983
Werkgeversaanpak	69.245	172.250	160.455
Data/ITS	31.869	172.250	143.406
Slimme Mobiliteit	-	138.000	107.948
Multimodaliteit	4.000	174.107	93.716
Duurzame verbreding A1	11.440	25.000	41.350
E-mobility	25.000	138.000	187.853
Logistiek	50.707	120.500	140.181
Subsidie SSM algemeen	293		
- Communicatie	55.644	79.374	115.749
- Subsidieadviseur	4.030	79.374	
- Financieel advies	5.445	79.374	39.090
	274.219	1.357.479	1.256.731
omschrijving	rekening 2018	begroting 2019 na wijz	rekening 2019
Rijkssubsidie (43,56%)		702.479	666.882
Subsidie Provincie Gelderland (24,81%)	274.219	400.000	105.610
Subsidie Provincie Overijssel (15,81%)		255.000	242.043
Bijdragen gemeenten			242.196
	274.219	1.357.479	1.256.731
Saldo		-	0

omschrijving/lasten	rekening 2018	begroting 2019	rekening 2019
VO ontwerp snelle fietsroutes	802	0	1.049
Projectondersteuning/leiding	13.232		
Apeldoorn - Deventer herinzet BBV			9.189
Storting vooruitbetaalde bedragen			220.762
Totaal lasten	14.034	-	231.000

omschrijving/baten	rekening 2018	begroting 2019	rekening 2019
Subsidie prv Overijssel en Gelderland		0	0
Bijdrage restant FRG van balans	802		
Cofinanciering gemeentes			231.000
Totaal baten	802	-	231.000
Saldo	-13.232	0	0

Bovenstaande projecten zijn in 2018 gestart. Voor Slimme en Schone Mobiliteit betreffen de bedragen van de begrotingswijziging het gehele project. De einddatum was 31/12/2019. Op deze datum is Slimme en Schone Mobiliteit afgesloten. Enkel de accountantskosten vallen nog in 2020, maar deze zijn opgenomen onder de noemer Financieel Advies in bovenstaande tabel en als nog te betalen bedrag op de balans.

Programma 005 Uitvoeringsovereenkomsten

Budgethouder: secretaris

Portefeuillehouder: Allen

Programma: 005

Kosten: wat heeft het programma gekost?

omschrijving	rekening 2018	begroting 2019	rekening 2019
Slimme en schone Mobiliteit	90.100	0	80.721
Correctie onjuiste berekening werkbudget 2017	12.346		
Storting Vooruit Ontvangen Bedragen			98.041
Toekomstbestendige binnensteden en dorpskernen	5.000		185.913
	107.446	-	364.674

omschrijving	rekening 2018	begroting 2019	rekening 2019
Bijdrage gemeenten UITV OVK SSM			48.945
Bijdrage provincie UITV OVK SSM	45.050		57.750
Bijdrage ROP 2016 UITV OVK SSM			72.067
Bijdrage gemeenten UITV OVK TBDK	5.000		55.522
Bijdrage provincie UITV OVK TBDK			130.390
	50.050	-	364.674

Saldo	57.396-	-	-0
--------------	----------------	---	-----------

De uitgebreide beleidsinhoudelijke toelichting vindt u in hoofdstuk 2.4.

In het geval van de Toekomstbestendige binnensteden en levendige dorpskernen was de geplande einddatum 31/12/2019. Deze is niet gehaald. Wel zijn met de Provincie Gelderland concrete afspraken gemaakt over de invulling van projecten en de financiering daarvan.

WET NORMERING TOPINKOMENS (WNT)

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) ingegaan. Deze verantwoording is opgesteld op basis van de volgende op regio Stedendriehoek van toepassing zijnde regelgeving: artikel 1.2.1. h. WGR.

Het bezoldigingsmaximum in 2019 voor regio Stedendriehoek is € 194.000 naar rato van de duur en omvang van het dienstverband.

In 2019 zijn door de regio Stedendriehoek geen salarissen betaald die boven deze norm uitkomen. De leden van het Dagelijks en Algemeen Bestuur van de regio Stedendriehoek, allen genoemd op pagina 4 en 5 van deze jaarstukken, vallen onder het begrip topfunctionaris als bedoeld in de WNT, maar werken zonder bezoldiging.

De secretaris van de regio Stedendriehoek moet eveneens worden aangemerkt als topfunctionaris als bedoeld in de WNT. In 2019 is de functie van secretaris overgegaan van mevrouw C.W. Verheggen naar mevrouw I. Lijnema. De huidige secretaris, mevrouw I. Lijnema, is gedetacheerd vanuit de gemeente Apeldoorn. Mevrouw C.W. Verheggen werd gedetacheerd vanuit de provincie Gelderland. De omvang van de functie bedraagt 32 uur per week. De kosten 2019 bedragen € 91.515 (afgerond) excl. BTW. Op de factuur worden de totale loonkosten aan de regio rekening gebracht.

2018

functie externe inhuur	secretaris C.W. Verheggen
bezoldiging (excl BTW)	86.259
Belastbare en variabele onkostenvergoeding	
Duur functievervulling	1 januari tm 31 december 2018
Omvang functievervulling	28,8 uur contract per week
Individueel WNT-maximum	151.200

2019

functie externe inhuur	secretaris C.W. Verheggen
bezoldiging (excl BTW)	50.994
Belastbare en variabele onkostenvergoeding	
Duur functievervulling	1 januari tm 31 augustus 2019
Omvang functievervulling	28,8 uur contract per week
Individueel WNT-maximum	90.533
functie externe inhuur	secretaris I. Lijnema
bezoldiging (excl BTW)	40.521
Belastbare en variabele onkostenvergoeding	
Duur functievervulling	1 september tm 31 december 2019
Omvang functievervulling	32 uur contract per week
Individueel WNT-maximum	71.852

7. Taakveldenoverzicht

Taakveld	omschrijving post regio	BEGROTING 2019 NA WIJZ		GEREALISEERD 2019	
		lasten	baten	lasten	baten
0.1	Kosten Bestuur		2.552		393
0.1	Bestuurlijke bijeenkomsten		7.351		4.127
0.1	Accountantskosten		24.226		12.725
0.1	Bestuur				
0.4	Stedendriehoekindex		10.312		9.856
0.4	Driehoeksverhouding		25.780		496
0.4	Website		6.703		2.730
0.4	Promotie		17.882		16.274
0.4	Salarislasten		541.570		581.107
0.4	Overige personeelslasten		4.996		2.788
0.4	Ondersteuning pers.zaken		1.037		0
0.4	Lidmaatschappen/abonnementen etc.		1.142		1.576
0.4	Representatie		3.848		4.039
0.4	Kosten werkplek (automatisering, meubilair, kantoorbenodigdheden, dig archief)		92.354		92.160
0.4	Kosten controller en administratie		71.826		71.230
0.4	Stelpost uitbreiding toetreding gemeente		50.355		0
0.5	diverse afrondingsverschillen				0
0.5	Kosten betalingsverkeer		189		284
0.5	Credit rente rekening courant				-1
0.5	Credit rente kasgeldlening				0
0.4	Ondersteuning organisatie/overhead				
0.8	Agenda: stelpost Algemeen		71.115		71.949
0.8	Bijdragen gemeenten tbv jaarlijkse exploitatie			1.180.766	1.209.725
0.8	Bijdrage Deventer inzake personeel				0
0.8	Overige baten en lasten				
0.10	mutatie reserve			118.527	0
0.10	vrijval reserve ten gunste van exploitatie				0
0.11	resultaat van de rekening van baten en lasten			0	
0.1	Bestuur en Ondersteuning				
2.1	Verkeer en Vervoer				
	Agenda: stelpost Bereikbaarheid		106.075		115.132
	Uitvoeringsovereenkomst Slimme en schone mobiliteit				178.762
	Bereikbaarheid: Project Beter Benutten Vervolg: subsidie, geen bijdrage regio		0	0	0
	Bereikbaarheid: Project Slimme en schone mobiliteit: subsidie, geen bijdrage regio		1.357.479	1.357.479	1.256.731
	Bereikbaarheid: Programma FIETS				231.000
2.	Verkeer en Vervoer				
3.1	Economische ontwikkeling				
	Agenda: stelpost Innovatie		32.643		30.250
3.	Economie				
6.1	Samenkracht en Burgerparticipatie				
	Agenda:stelpost Sociaal Kapitaal		32.643		30.250
6.	Sociaal Domein				
8.1	Structuurplannen en -visies				
	Agenda: stelpost Leefomgeving		76.167		43.834
	Uitvoeringsovereenkomst Toekomstbestendige Binnensteden en dorpskernen				185.913
8.	Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Stedelijke vernieuwing				
Totaal			2.538.245	2.538.245	2.943.602
					3.062.130

